

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ANA BİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK
SAĞLAMLIKLARI İLE AKADEMİK BAŞARILARI
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mehmet Uğur BİÇEN

Lefkoşa

Haziran, 2019

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ANA BİLİM DALI

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN
PSİKOLOJİK SAĞLAMLIKLARI İLE AKADEMİK
BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÇAKICI EŞ

Mehmet UĞur BİÇEN

Lefkoşa

Haziran, 2019

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Mehmet Uğur BİÇEN' in “Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Sağlıkları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” isimli çalışması, Mayıs 2019 tarihinde jürimiz tarafından Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi Olarak Kabul Edilmiştir.

	Adı- Soyadı	İmza
Başkan	: Prof. Dr. Zehra ALTINAY GAZİ
Üye	: Yrd. Doç. Dr. Gizem ÖNERİ UZUN
Üye (Danışman):	Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÇAKICI EŞ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

..../...../2019

Prof. Dr. Fahriye ALTINAY AKSAL Enstitü
Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum çalışmamda seminer aşamasından başlayarak tezin sonuna kadar tım bilimsel ahlak normlarına uygun hareket edildiğini çalışmada bana ait olmayan veri, doküman, bilgilerin ve yararlanılan tım kaynakların etik kurallar gereği eksiksiz şekilde atıf yapılıp kaynak gösterildiğini beyan ederim.

.../.../2019

Mehmet Uğur BİÇEN

ÖNSÖZ

Çalışmanın gerçekleşmesinde, benden desteğini esirgemeyen ve her türlü konuda kolaylık sağlayarak gerekli olan sağlıklı çalışma ortamını bana sağlayan sayın danışmanım Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÇAKICI EŞ hocama çok teşekkür ediyorum.

Eğitim konusunda desteğini her zaman arkamda hissettiğim maddi manevi her zaman yanımda olup başarılı olmamda en büyük etkiyi yaratan sevgili babam Hasan BİÇEN ve değerli annem Gülhan BİÇEN'e sonsuz teşekkür ediyorum.

Yüksek lisans eğitimime başlama noktasında geniş vizyonları, güler yüzleri her şeyden öte mükemmel karakterleri ile her zaman yanımda olan, kendi işlerinin arasında dahi panik ve üzüntülü dönemlerimde bana yardımcı olan sayın Tuba HİM KARABIYIKLI, sayın Münevver KATA ve Ayten ÖZİPEK hocama teşekkürü bir borç bilirim.

Gerek adada gerek ise adada bulunmadığım dönemlerde kendi zamanından dahi feragat ederek bana yardımcı olan sevgili sınıf arkadaşım Burak YILDIRIM ve yüksek lisans eğitimimin başından itibaren birçok alanda bana yardımcı olup başarılı olabileceğimiz konusunda desteğini eksik etmeyen, her seferinde bana yol göstermeye çalışan yine değerli sınıf arkadaşım Esra ÜZER KOÇ'a da çok teşekkür ediyorum.

Her zaman bana olan sevgilerini hissettiğim ve bildiğim yardımlarını benden asla esirgemeyen tüm eğitim hayatım boyunca bana kattıkları ve katacak oldukları tüm artılar için çok sevdiğim ablalarım ve değerli öğretmenlerim olan sayın Sibel TURGA METİN ve sayın Fatma ERYILMAZ'a sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışmam esnasında birçok sorumluluğu olmasına rağmen çevirilerimde yardımcı olan sevgili hocam Özge Güneş MUHAFAZ GÜLGEN ve kuzenim Berna SAVRANOĞLU'na da çok teşekkür ederim.

Her zaman benimle uğraşsalar dahi beni her zaman küçük erkek kardeşleri gibi gören ve çok seven her zaman desteklerini hissettiğim yanlarında çok mutlu olduğum değerli kuzenlerim Ferah SÜMER ve Fidan BİÇEN'e teşekkür ediyorum

Son olarak babam kadar sevdiğim her zaman sevgisini ve desteğini hissettiğim her türlü zorlukta ve çıkmaza düştüğümde danışabildiğim Ünal ÖZTÜRK'e de her şey için teşekkür ederim

Son olarak hassasiyet göstererek çalışmama gönüllü olarak katılan ve yardımcı olan öğrenci kardeşlerime teşekkürü bir borç bilirim

Mehmet Uğur BİÇEN

Lefkoşa

Haziran 2019

ÖZET

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİ PSİKOLOJİK SAĞLAMLIKLARI İLE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

BİÇEN, Mehmet Uğur

**Yüksek Lisans, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana
Bilim Dalı**

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Ayhan Çakıcı EŞ

Mayıs 2019, 67 sayfa

Bu araştırmanın temel amacı özel bir üniversitede öğrenim görmekte olan Eğitim Fakültesi bünyesindeki Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Okul Öncesi Öğretmenliği, Özel Eğitim Öğretmenliği ve Sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinden tabakalı seçkisiz örnekleme yöntemine göre seçilmiş 260 kişiye uygulanmıştır. Araştırmanın diğer amaçları ise demografik etkenler ile psikolojik sağlık ve akademik başarının kendi içlerinde de ilişkisini saptamaktır.

Bu araştırmanın verilerinin istatistiksel açıdan analizinde SPSS 25.0 veri analizi yazılımı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımı frekans analiziyle saptanmış ve Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinde bulunan maddelerden ve toplamından aldıkları puanlara ilişkin tanımlayıcı istatistikler belirtilmiştir.

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması için öncelikle ölçek puanlarının normal dağılıma uyma durumu Kolmogorov-Smirnov testiyle test edilmiş ve normal dağılıma uymadığı belirlenmiştir. Bu sebeple araştırma parametrik olmayan (nonparametrik) testler kullanılmıştır. Öğrencilerin cinsiyetine ve sınıfına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanları Mann-Whitney U testiyle test edilmiştir. Öğrencilerin yaşında, bölümüne, ebeveyn eğitim durumuna, kardeş sayısına ve akademik başarısına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılmasında Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. Öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinde bulunan

alt boyutlardan aldıkları puanlar arasındaki ilişki Spearman korelasyon analiziyle incelenmiştir. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre akademik başarılarının karşılaştırılmasında; her iki değişkende kategorik olduğundan dolayı Ki kare testi kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre psikolojik sağlamlık düzeyleri ile akademik başarı düzeyleri arasında bir fark elde edilmiştir. Çalışma yapılan okulda ve neredeyse her kurumdaki başarı standardı olarak ortaya konan akademik başarı ortamlarına göre çok başarılı olarak görülen Akademik ortalaması 3,50 ve üzerinde ve 3,00-3,49 arasında olan öğrencilerin Psikolojik sağlamlıktan almış oldukları puanlar akademik ortalaması 2,00-2,99 arasında olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Akademik ortalaması 3,50 ve üzerinde ve 3,00-3,49 arasında olan öğrencilerin Psikolojik sağlamlık puanları da akademik ortalaması 2,00 ve altında olan öğrencilerin puanlarından yüksektir.

Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin cinsiyetlerine göre Kadın katılımcıların İlişkisel kaynaklar ve Ailesel kaynaklar puanları, erkek katılımcıların puanlarından yüksek bulunmuştur. Ayrıca 4.'ncü sınıf olan öğrencilerin Ailesel Kaynaklar puanları, 3.'ncü sınıf olan öğrencilerin puanlarından yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma neticesinde öğrencilerin cinsiyetlerine göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak bir fark olduğu saptanmıştır. Kadın öğrencilerin akademik başarıları erkek öğrencilere göre daha yüksektir. Öğrencilerin yaş, sınıf, bölüm, anne-baba eğitim durumuna göre akademik başarıları arasında bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir

Anahtar Kelimeler: Psikolojik sağlamlık, akademik başarı, risk faktörleri, koruyucu etmenler

ABSTRACT**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL PROPERTIES AND ACADEMIC ACHIEVEMENTS OF UNIVERSITY STUDENTS****BİÇEN, Mehmet Uğur****Master Degree, Guidance and Psychological Counseling Master Science****Thesis Advisor: Assistant Professor Dr. Ayhan ÇAKICI EŞ****May 2019, 67 pages**

The main purpose of this research is to examine the relationship between academic achievement of the university students and their resilience. This practice has been applied to 260 different university students who study at various departments namely, Psychological Counselling and Guidance, Preschool Teaching, Special Education Teaching and Elementary School Teaching and these students have been selected for this practice by means of stratified random sampling method.

All the obtained data was analyzed by the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 25.0. The distribution of the students joined the research, due to socio-demographic characteristics was determined by frequency scale and descriptive statistics of the items in the resilience scale were emphasized (remarked)

According to the socio-demographic characteristics of the students, the scores of the scores calculated for the comparison of the scores obtained from the Psychological Resilience Scale for adults are normal non-parametric (non-parametric). The scores obtained from the Psychological Endurance Scale for Adults were tested with the Mann-Whitney U test according to the gender and class of the students. Kruskal-Wallis H test in comparison to the scores of students at the age, resident, parental education center, siblings and the Psychological Endurance Scale for adults according to their academic achievement. The relationship between the scores obtained from the sub-dimensions of the Psychological Resilience Scale for Adults was analyzed by Spearman correlation analysis. In comparison of the academic achievement of the students in terms of their sociodemographic features, Chi-Square Tests have been used due to both factors' being categorical.

According to the results obtained from the research, there has become significant difference between academic achievement of the university students and their resilience. It has been examined that the points obtained from resilience of the students who have General Academic Average of 3.50 and above and that between 3.00 and 3.49 which is asserted as an achievement standard not only by Near East University but also by almost every institution, are higher than the points of those who have General Academic Average between 2.00 and 2.99. The resilience points of the ones who have General Academic Average of 3.50 and above are also significantly higher than those of the ones who have General Academic Average of 2.00 and below.

Among the students included in the research, the relational and familial sources points of the female contributors are significantly higher than those of the male contributors. Moreover, it has been confirmed that the points of the fourth-grade students are statistically much higher than those of the third-grade students.

In consequence of this research, it has been determined that there is significant difference in academic achievement of the students who have attained better academic achievement than the male students do. It has also been determined that statistically, there is no big difference in academic achievement of the students in terms of their ages, grades, departments and their parents' educational level.

Key Words: resilience, academic achievement, risk factors, protective factors

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZASI	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ	xi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Amaç	3
1.3. Alt Amaçlar	3
1.4.Önem	3
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Tanımlar	6

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Pozitif Psikoloji	7
2.2. Psikolojik Sağlık	8
2.3. Psikolojik Sağlık ve Risk Faktörleri.....	10
2.3.1. Bireysel Risk Faktörleri.....	11
2.3.2. Ailesel Risk Faktörleri.....	11
2.3.3. Çevresel Risk Faktörleri	12
2.4. Psikolojik Sağlık ve Koruyucu Faktörler	12
2.4.1. Bireysel Koruyucu Faktörler	12

2.4.2 Ailesel Koruyucu Faktörler.....	13
2.4.3.Çevresel Koruyucu Faktörler.....	13
2.4.4.Olumlu Sonuçlar.....	13
2.5. Psikolojik Sağlamlıkla İlgili Model ve Yaklaşımlar.....	14
2.6.Psikolojik Olarak Sağlam Olan Bireylerin Özellikleri.....	16
2.7.Psikolojik Sağlamlıkla İlgili Yapılan Çalışmalar.....	17
2.8.Başarı ve Akademik Başarı.....	20
2.8.1.Başarı Kavramı.....	20
2.8.2Akademik Başarı Kavramı.....	21

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli.....	23
3.2. Çalışma Grubu.....	23
3.3. Veri Toplama Süreci.....	25
3.4. Veri Toplama Araçları.....	25
3.4.1. Kişisel bilgi formu.....	25
3.4.2. Psikolojik sağlamlık ölçeği.....	26
3.5.Verit Analiz Süreci.....	26

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Bulgular.....	28
--------------------	----

BÖLÜM V

TARTIŞMA

5.1. Tartışma.....	48
--------------------	----

BÖLÜM VI

SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1. Sonuç.....	52
6.2. Öneriler.....	53
KAYNAKÇA	55
EKLER	60
Ek1 Kişisel Bilgi Formu.....	60
Ek2 Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (YPSÖ-21).....	63
Ek3 Ölçek İzin Belgesi.....	64
Ek4 Etik Kurul Onay Belgesi.....	65
Ek5 Özgeçmiş	66
Ek6 Orijinallik Raporu (Turnitin).....	67

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımı	24
Tablo 2. Öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinde bulunan maddelerden aldıkları puanlar	28
Tablo 3 Öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar	30
Tablo 4. Öğrencilerin yaşına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	31
Tablo 5. Öğrencilerin cinsiyetine göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	33
Tablo 6. Öğrencilerin bölümüne göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	34
Tablo 7. Öğrencilerin sınıfına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	36
Tablo 8. Öğrencilerin anne eğitim durumuna göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	37
Tablo 9. Öğrencilerin baba eğitim durumuna göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	39
Tablo 10. Öğrencilerin kardeş sayısına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	41
Tablo 11. Öğrencilerin akademik ortalamalarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması	43
Tablo 12. Öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki korelasyonlar	45
Tablo 13. Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre akademik başarılarının karşılaştırılması	46

KISALTMALAR LİSTESİ

YPSÖ: Yetişkin Psikolojik Sağlık Ölçeği

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Problem Durumu

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlıkları ile akademik başarıları arasındaki ilişki ve demografik özellikler ile olan bağlantısını saptamak amaçlanmıştır. 20. yüzyıl süresince hastalık modeli üzerinde çalışılmış, bireylerde bulunan psikolojik problemlerin tespiti ve tedavisi noktasında çalışmalar yürütülmüştür. Ancak böylece bireylerin pozitif olarak görülebilecek olan noktalarının geri plana atılmasına ve kişilerin durumuna pozitif etki yaratacak yaklaşımların çok fazla tercih edilmemesine yol açılmıştır. Böylelikle bireyin iyi olma hâlinin çok da fazla sürdürülemediği saptanmıştır (Semeroff, 2005).

Psikolojik olarak iyi olan insanların dış dünyadaki değişim ve gelişim noktalarına oldukça ilgili ve istekli olduğu görülmüştür. Kendi yaşamından mutlu olan bireyin istek ve arzuları karşılandığında bu durumun devamı sağlanır ve mutluluk hâli devam eder. Psikolojik olarak iyi olma ve iyimserlik durumlarını bireylerin asıl potansiyellerini ortaya çıkarabilmek için önceki dönemde ele alınan patolojinin yeterli olmayacağını öne sürülmüş ve iyi olma durumuna katkı sağlayan psikolojik karakteristiklerin üzerinde durulması ve sayılarının artırılmasının bir yolu olarak pozitif psikoloji görülmüştür (Seligman, 2002).

Pozitif Psikoloji kendi içerisinde araştırılmak istendiğinde bireylerin özel yaşantılarında edindikleri pozitif deneyimler ile açıklanabilmektedir (Hefferon and Boniwell, 2011). Pozitif psikoloji; olumlu deneyimlere, duygulara, iyi olma hali gibi pozitif olgulara dayanmakta olsa da negatif durumları da kesinlikle önemsemektedir (Erarşlan, 2014). Bu durumun amacı rahatsızlık, eksiklik, sorun ve zayıflıklara odaklanarak bireylerin olumlu ve güçlü yönlerini çok da önemsemeyen hastalık modelinin sahip olduğu yetkinliğin alınmak istenmesidir (Masten and Reed, 2002, akt. Erarşlan, 2014).

Pozitif psikoloji insana hasta ve yardıma ihtiyacı olduğu inancından çok, bireyin iyi özelliklere sahip olduğu ve bunların geliştirilmesi gerektiğini ortaya

koyan psikolojik sağlamlık, iyi olma hali gibi başlıklara önem verilmesini sağlamıştır (Ezer, 2017). Böylece sevinç, yaşam doyumunu, ruhsal sıkıntı gibi durumlara uyum sağlama ve sorunlarla başa çıkabilmeyi temsil eden psikolojik sağlamlık olgusunu karşımıza çıkarmıştır (Kuiper, 2012).

Psikolojik sağlamlık düzeyi bireylerin meslek hayatlarında yaşayabilecekleri olası kriz ve stres durumları karşısında ne kadar başarılı olacaklarını da doğrudan etkilemektedir. Psikolojik olarak sağlam olan bir bireyin iş alanındaki başarisının ve mesleki veya kişisel açıdan yaşayabileceği bir kriz durumunda ne kadar çabuk eski haline döneceğinin veya bu durumu nasıl kontrol altında tutabileceğinin psikolojik olarak sağlam olmayan bir birey ile farklılık göstermesi beklenir. Eğitim-ğretim sürecini yöneten ğretmen ve ğretmen adaylarının psikolojik sağlamlık düzeyleri de oldukça önemlidir. Direkt olarak gelecek nesilleri en alt kademedenden itibaren eğitecek olan ğretmen statüsünde bulunacak bireyler için bu durumun ayrıca bir hassasiyeti vardır.

Akademik başarı eğitim ğretim süreçlerinin olmazsa olmazı olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrencilerin başarı düzeylerinin ileride yapacakları meslek alanındaki başarı düzeyleri ile paralellik göstereceği öngörülmektedir.

Alanyazın incelendiğinde psikolojik sağlamlık ile ilgili yapılan araştırmalarda negatif durumlar eşiğinde yaşanan olaylar (ocukluk ağı travmaları, ergenlerde algılanan psikolojik istismar) ve kriz dönemleri(boşanma, ebeveyn kaybı, ruhsal sorunlar, ölümcül hastalıklar), bulunulan ruhsal durum, riskli davranış gösteren bireylerin durumu ve duygusal zeka gibi daha çok iki durumun ele alınıp karşılaştırıldığı durumlar incelenmiştir.

Bunun dışında negatif durumların odak noktasında olduğu daha birçok konu başlığı altında çalışmalar yürütülmüş ve araştırmalar yapılmıştır. Ancak psikolojik sağlamlık ile akademik başarı ilişkisi üzerine yapılan çalışmalara çok fazla rastlanmamıştır. Literatürde de daha fazla kriz ve stres altındaki birey çoğunluğu üzerinde yoğunlaşarak araştırmalara yn verilmiştir. Literatüre bakılıp akademik başarıyı ele aldığımızda akademik başarı daha çok eğitim ğretim süreci içerisindeki etmenlerle birlikte ele alınmış ve incelenmiştir. Ayrıca psikolojik sağlamlık çok yeni

bir başlık olmamasına rağmen çalışmalara çok fazla yön veren bir başlık konumunda bulunmamaktadır.

Bu araştırmada hedef, Türkiye’de ve KKTC’de eğitim sektöründe hizmet verecek eğitim fakültesi öğrencilerinin psikolojik sağlımlıkları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişkisi olup olmadığı, demografik özellikler ile psikolojik sağlamlık arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını ve demografik özellikler ile akademik başarısında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmektir. Aynı zamanda bu çalışma ile alanda literatüre katkı yapmak amaçlanmaktadır.. Ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda yardımcı ve önleyici çalışmalar yapılacaktır.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı üniversitede öğrenim görmekte olan öğrencilerin psikolojik sağlımlıkları ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

1.3.Alt Amaçlar

- Öğrencilerin cinsiyet, yaş, devam ettikleri sınıfları, fakülteleri, yaşadıkları bölgeler, anne-baba eğitim durumu ve kardeş sayıları buldukları dönem itibari ile akademik ortalamaları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğrencilerin cinsiyet, yaş, devam ettikleri sınıfları, fakülteleri, yaşadıkları bölgeler, anne-baba eğitim durumu ve kardeş sayıları buldukları dönem itibari ile akademik ortalamaları ile psikolojik sağlımlıkları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğrencilerin psikolojik sağlımlıklarıyla akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır?

1.4.Araştırmanın Önemi

Bireylerin yaşam dönemlerinde başına gelenler ve bunların doğurduğu sonuçlar karşısında içselleştirdikleri deneyimlerin tümü bireyi temsil eder. Bireylerin dünyaya geldikleri andan itibaren ailesiyle başlayan etkileşim durumları, içerisindeki unsur ve kişiler artarak hayatları boyunca devam eder. Gerek bilinçli şekilde ailenin yansıttığı davranış örüntüleri, gerekse ailenin kasıtlı olarak davranışları dışında birey

olarak tavırlarıyla başlayan çocuğu etkileme ve biçimlendirme süreci birçok etkenle birleşerek zaman içinde bireye belli oranlarda yansımış olur. Bireyler hayatları boyunca yaşam dönemleri gereği birçok sorunla ve değişimle de baş başa kalmak durumundadırlar.

Psikoloji biliminin de kendi içinde ele aldığı üzere araştırmaların temelini negatif yaşam deneyimleri oluşturmaktadır. Son çeyrek yüzyıl içindeki çalışmalarını baz aldığımızda ise pozitif özelliklerin geliştirilmesine önem verilmiştir. Psikolojik sağlamlık olarak tanımlanan bu durum temelinde yaşanan stres ve negatif deneyimleri (akran baskıları, eğitim süreçleri, meslek seçimi, duygusal karmaşalar, ergenlik vb.) sağlıklı olarak atlatabilme ve bu durumlar neticesinde doğru adaptasyonu sağlamak olarak karşımıza çıkar (Kuiper, 2012).

Bu psikolojik süreçler doğrudan bireyin yaşamını, dolayısıyla da özel hayatını ve iş hayatını da etkiler. Psikolojik olarak sağlam olmak bireylerin yapmış oldukları işi ne derece doğru ve başarılı yaptığını etkileyen hususların başında gelmektedir. Hayatın her anında olduğu üzere bireylerin iş hayatında da sağlıklı psikolojik durumla aldığı kararlar ve dışarıya yansıtıkları aksi durumda aldığı karar ve yansıtıkları arasında gözle görülür bir fark olacaktır. Özellikle eğitimden sorumlu olan öğretmen ve öğretmen adaylarının, yükümlü oldukları sorumluluk dolayısıyla buldukları psikolojik sağlamlık çok daha fazla önem arz etmektedir.

Eğitimden sorumlu olacak öğretmen adaylarının üniversite eğitim süreçlerinde de oldukça çetin bir süreç yaşamaları ileride muhatap olacakları ve eğitecekleri bireylerin gelecekleri açısından oldukça önem arz etmektedir. Ne kadar kalifiye ve yetenekli olarak iş sahasına atılırlar ise yaşamlarını devam ettirecekleri ülke açısından o kadar verimli olacaklar, bu durum ülke adına sevindirici olacaktır.

Öğretmen adayları Türkiye ve KKTC’de eğitim verecekleri öğrencilerin hepsinin çok farklı kültür ve geleneklere sahip, çok değişik yetiştirilme şartlarında büyümüş hepsi değerli birer birey olduklarını unutmamalıdır. Bu öğrencilere eğitim verme sürecinde sorunlar, başa çıkabilme, çözüm üretebilme, değişkenliklere ve değişikliklere ayak uydurabilme, meslek ve eğitimin devamı esnasında pozitif hisleri sürdürebilme becerisi kazanma ayrıca önemlidir. Bu sebeplerle paralel olarak

geleceğin öğretmen adaylarının psikolojik sağlımlıkları akademik olarak başarılı addedilseler dahi meslek yaşantılarında oldukça önem arz edecektir.

Özellikle eğitimden sorumlu olan öğretmen ve öğretmen adaylarının, yükümlü oldukları sorumluluk dolayısıyla buldukları psikolojik sağlamlık çok daha fazla önem arz etmektedir. Psikolojik sağlamlık düzeyi yüksek durumdaki kişilerin duygusal problemlerinin veya problem belirtilerinin en az düzeyde olması, gelişim ödevlerini başarıyla gerçekleştirebilmiş olmaları gibi özelliklerinin bulunması konunun öğretmen adaylarının psikolojik sağlımlıkları ve akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemek istenmesine sebep olan faktörlerinden bazılarıdır.

Bu çalışmada öğretmen adayı olan eğitim fakültesi öğrencilerinin ne düzeyde psikolojik sağlamlığa sahip oldukları ve başarı olarak addedilen akademik başarı düzeyinin bu durumla olan ilişkisinin ne derecede olduğu tespit edilmek istenmektedir. Ayrıca ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda da söz konusu gruba uygulanacak önleyici ve yardımcı olacak hizmetler konusunda araştırmanın katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.5.Sınırlılıklar:

- Çalışma yalnızca üniversitenin Eğitim Fakültesi içindeki Okul Öncesi Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, Özel Eğitim Öğretmenliği ve Rehberlik Psikolojik Danışmanlık bölümü öğrencilerine uygulanmıştır.
- Yalnızca yöneltilen sorulara verilen cevaplar ışığında sonuçlar ortaya konmuştur.
- Örneklem ve örnekleme evrenin genişliği doğrultusunda araştırmanın sonucuna ulaşılabilecektir.
- Araştırmada kullanılan “Kişisel Bilgi Formu”, “Psikolojik Sağlamlık Ölçeği” öz değerlendirme ölçekleridir. Öğrencilerin verdiği cevaplar anlık olup araştırmanın amacını gerçekleştirme konusunda başarılı olacağı düşünülmektedir.

1.6.Tanımlar

Psikolojik Sağlamlık: Önem arz eden değişim, olumsuz durum, olay veya risklerle karşılaşıldığında kişinin başarılı şekilde bütün bunlarla mücadele edebilme yeteneği veya kapasitesi biçiminde tanımlanmıştır (Stewart, M., Reid, G., and Mangham, C. , 1997).

Akademik Başarı: Akademik başarı eğitim kurumundaki amaçlanan hedeflere ulaşma düzeyi olarak tanımlanmıştır (Silah, 2003).

Risk faktörleri: Olası bir problemin devam etmesi ve olası bir sorunlu durumun ortaya çıkmasına neden olan etmenler şeklinde tanımlanmaktadır (Kirby and Fraser, 1997).

Koruyucu etmenler: Risk ve zorlukları azaltan veya yok eden, bireyin sağlıklı bir şekilde uyum göstermesini sağlayan ve bireyin yeterliğini geliştiren faktörler olarak ifade edilir (Masten, 1994).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Pozitif Psikoloji

Tanımı ve içeriği itibariyle insan odaklı olan ve tüm çalışma motivasyonunu insan üzerine kurulu olan psikolojinin temel amacı ise insan davranışlarını anlamlandırmaktır (Bakırcıoğlu, 2012).

Psikolojinin temelleri Platon ve Aristo'nun kendilerine özgü savundukları tanımlarına kadar dayansa da yenilikçi psikoloji tabanında ele alırsak bu bilimin çok da uzun bir geçmişi olduğunu söyleyemeyiz. Çağdaş anlamda psikolojiyi inceleme noktasında 19. yüzyıl başlarına kadar tam anlamı ile oturmuş bir bilimsellik mevcut değildir. Psikolojiyi tam anlamıyla tanımlamak istersek, direkt veya dolaylı yöntemler vasıtası ile görebildiğimiz insan ve hayvan davranışlarının birçok değişik yönden bilimsel teknikler ile araştıran bilim dalı olarak karşımıza çıkar (Morris, 2002).

Psikolojinin temelinde insan ve insanın karşılaştığı durumlara verdiği tepkiler ve bu tepkilerin doğurduğu sonuçların araştırılması vardır. Bu araştırmaların doğal sonucu olarak da bireylerin buldukları rahatsızlık ve hastalık durumlarını tedavi etme odaklı çalışılmıştır (Seligman and Csikszentmihalyi, 2000). Psikoloji biliminin daha fazla hastalık odaklı olması ve tedaviyi amaç edinmesi bazı çevreler tarafından çok fazla kabul görmemiş ve insanların daha güçlü noktalarına dokunarak onların potansiyellerini ortaya çıkarmanın daha doğru olacağını savunan çalışmalar yapılmaya başlanmıştır (Aydın, Yılmaz ve Altinkurt, 2013).

İkinci Dünya Savaşı meydana geldiğinde dünyada yol açtığı doğal sonuçlar sebebi ile psikolojinin bu döneminde odak noktası tamamıyla insanların iyileştirilmesi ve tekrar topluma kazandırılması yönünde olmuştur. Ancak zamanla bu yaklaşımın bireyi pozitif etkileyen etkenleri göz ardı ettiği kanıksanmıştır. Bu durum sonucunda eksik kalan durumları gidermek amacıyla bireylerin güçlü ve pozitif yönlerine odaklanan, negatif ve pozitif durumları çok daha başarılı

dengeleyen pozitif psikoloji kavramı ortaya çıkmıştır (Seligman and Csikszentmihalyi, 2000).

2.1. Psikolojik Sağlık

İnsanların pozitif ve daha güçlü olan yönlerini ön plana alarak temelini oturtan psikolojik sağlık konusunda çeşitli araştırmalar yapılmış ve birçok araştırmacı literatüre katkı sağlayacak aktarımlar yapmıştır. Ancak belirli bir yoğunlukta bu konuda araştırmaların artması ve devam etmesine rağmen genel olarak herkes tarafından kabul edilen bir temellendirmeye vakıf olunamamıştır (Kararmak, 2006).

Psikolojik sağlık kavramı; Latince “Resiliens” kelimesinden ortaya çıkmış olup bir maddenin değiştirilebilir ve eski haline geri döndürülebilir olduğunu ifade etmektedir (Greene, 2002).

Psikolojik sağlık konusu ele alınmaya ilk başladığı dönemlerde çocukluklarının erken dönemlerinde belirli düzeylerde negatif ve kriz yaratabilecek olaylara maruz kalan bireyler ön planda tutulup izlenerek ilerleyen dönemlerde yetişkin birer insan olduklarında yaşayabilecekleri olası psikopatolojik problemler ele alınmıştır. Erken çocukluk döneminde olumsuz durumlara maruz kalan bireylerin tüm bu negatif etkenlere rağmen psikolojik olarak belirli düzeyde sağlıklı kalabilen bireylerin ortak bazı özellikleri olduğu saptanmıştır. Bu durum anlaşıldıktan sonra ise yaşadıklarına rağmen sağlıklı kalabilen kişilerin bu kazanımları nasıl elde ettikleri bireyler üzerinde negatif etki yaratacak yaşantılardan yararlanılarak araştırılmıştır (Kaya, 2015).

Türkiye’de ve dünyada psikolojik sağlığın tanımı ve ifadesi konusunda tam anlamıyla uzlaşılan bir nokta bulunmamakla birlikte, birçok araştırmacı farklı tanımlamalarda bulunmuştur. Psikolojik sağlık bireyin stres durumuyla nasıl mücadele ettiğini ve stresin onda yarattığı etkiden nasıl sıyrılmayı başardığını açıklayan bir terimdir (Murphy,1987). Psikolojik sağlık bireylerin yaşantıları sonucunda gördükleri olumsuzluklara rağmen yeniden sağlıklı bir hale gelmesi olarak da karşımıza çıkar (Semeroff,2005).

Psikolojik sağamlık bireylerin yaşam örüntüleri içerisinde yaşamış oldukları sıkıntılı ve zorlu süreçlere rağmen bu süreçten en az etkiyle ve sorun yaşamadan çıkmaları olarak karşımıza çıkar (Luthar vd. 2000, akt Gizir, 2016). Psikolojik sağamlık; bunalım, sağlık problemleri gibi bireyin sağlığını doğrudan etkileyen durumlar karşısında da durumu kolay atlatabilme, yaşadığı etkiyi üzerinden çabuk atabilme ve başına gelenlerden önceki haline kısa sürede dönebilme olarak da açıklanabilir (Earvolino, 2007).

Atkinson, Smith, Bem ve Nolen-Hoeksema 1999'da psikolojik sağamlık düzeyi yüksek kişilerin stres yaratan durumlara karşı dayanıklı ve bu durumların altından kalkma konusunda çok başarılı olduklarını aktarmıştır.

Norman, psikolojik sağamlık ile ilgili üç önemli noktayı vurgulamaktadır. Bunlar:

a-Psikolojik sağamlık değişmez bir fonksiyon olmaktan çok hem dış hem de içsel etkilerin harmanlanmasıyla oluşan sabit olmayan bir süreç ve bunun meydana getirdiği sonuçtur.

b- Negatif etki yaratan yaşantılar bireyleri zaman ile daha güçlü hale getirir, bireyi strese sokan durumlar yaşanmış olan bazı durumlar ışığında negatif yerine pozitif etkiler doğurabilir.

c-Psikolojik olarak sağlam olan bireyler duygu durumu olarak sabit ve sağlıklı olmayabilirler (Norman, 2000 akt. Oktan, 2008).

Psikolojik sağamlıkta pozitif bir sonucu ele alabilmek için ortamda ruhsal gerilim ve risk unsularının bulunması gerekmektedir (Rutter, 1990).

Masten (1994) tarafından psikolojik sağamlık kavramıyla ilgili üç temel olgu aşağıda açıklanmıştır:

Birinci temel olgu, psikolojik sağamlık ortamdaki güçlüklerle rağmen risk içerisindeki bireyleri açıklamak için kullanılır. Güçlükler içerisinde büyümüş başarılı kimselerin yaşamları risk altında büyüyen kimselerin psikolojik sağamlıklarıyla benzerlik gösterir.

İkinci temel olgu, yaşanmış veya yaşanılacak olan stres yaratıcı olaylar karşısında bireylerin psikolojik sağlamlığı ile risk faktörler uyum içerisinde olmalıdır. Ayrıca çok sayıdaki risk durumu bir bütün halinde incelenmelidir.

Kararımak (2006) “psikolojik sağlamlık” kavramını bireyin başından geçen yaşam örneklere içerisindeki negatif durumlar sonucunda, bu durumların risk ve koruyucu etkenler ile yaşanan etkileşim sonucunda ortaya çıkan durumlar ve bireylerin bu durumlar karşısındaki tepkisi olarak tanımlamıştır.

Üçüncü temel olgu ise yaşanan travmanın oluşum aşamasında etkili olan stresörlerin hayati durumlara varan tehlike durumunu psikolojik sağlamlığın iyileşme sürecine yardımcı bulunmalıdır.

Psikolojik sağlamlığın tanımı konusunda net olarak uzlaşmış bir tanım bulunmamasına rağmen incelemeler ve araştırmalar ışığında ortak olarak kanaat getirilmiş bir takım konu başlıkları da mevcuttur. Negatif yaşantıları içerisinde barındıran ve etkisini artıran risk faktörleri ile risk faktörlerinin yarattığı durumları en aza indirgeyip etkisini azaltmaya yönelik koruyucu faktörler ve bu iki kavramın ilişkisi genel kabul görmüş konu başlıkları ve psikolojik sağlamlığın temelini oluşturan etkenler olarak karşımıza çıkar (Rutter, 1999, Windle, 2002. akt. Arslan, 2015).

Netice olarak psikolojik sağlamlık stres yaratan etkenler karşısında yapılan mücadele ve bu mücadele sonucunda elde edilen başarının sürdürülebilirliği olarak tanımlanabilir. Süregelen bir ilişki bağı olarak da risk ve koruyucu etkenlerin etkileşimi önem arz eder. Zaman ile psikolojik sağlamlık düzeyi değişkenlik gösterebilir ve bu sağlamlığın korunması konusunda koruyucu etkenlerin oldukça etkin olarak rol oynadığını söyleyebiliriz (Arslan, 2015).

2.3.Psikolojik Sağlamlık ve Risk Faktörleri

Bireyler yaşamlarının ilk dönemlerinden başlayarak bir gelişim ve değişim içerisinde bulunur ve bu süreçlerde birçok farklı etken ile etkileşim içine girerler. Gelişim dönemlerinde risk ile karşı karşıya kalınan durumlarda aşamalar geçildikçe aksama ve eksiklikler görülebilir. Yaşam içerisinde maruz kalınabilecek negatif ve

istenmeyen durumların bireyin sağlıklı ve psikolojik olarak sağlam bir yaşam sürmesinin önünde bir risk faktörü olarak karşımıza çıkmaktadır (Kararırmak, 2006). Risk faktörlerini göz önünde bulundurup tanımlamak istersek negatif ve olması istenmeyen neticeler doğurma yüzdesini artıran özellikler karşımıza çıkar (Akyıldırım, 2017).

Zamanından önce gelen doğumlar, plansız ve erken yaşta anne olmak, eğitim öğretim alanında yaşanan başarısızlıklar, kronik ve nükseden rahatsızlıklar içsel risk faktörleri içerisinde gösterilebilir. Dışsal risk faktörleri içerisinde ise daha çok kişisel olmayıp kitlesel olarak etki bırakabilen aile içi yaşanan olumsuzluklar, istismar, ihmal, savaşlar, doğal afetler örnek olarak verilebilir (Gürkan, 2006).

2.3.1. Bireysel Risk Faktörleri

Doğumdan itibaren bireyde bulunan veya deneyimler ile kazanılmış olan bireyin kişilik özellikleri ve hayat şartları bireyin riskli durumlarla karşılaşmasına neden olmaktadır(Arslan, 2018). Bunlardan bazıları şunlardır: Ailevi sorunlar, kronik rahatsızlıklar, gelişim sorunları, genetik hastalıklar, mizaç, ilk çocukluk döneminde bakımdaki aksaklıklar (Steyn, 2006, akt. Arslan, 2018). Akademik sorunlar, güven sorunu, otokontrol problemleri, öfke kontrolü ve sorunlarla başa çıkabilmekteki eksiklikler (Gizir, 2007; Terzi, 2008).

2.3.2. Ailesel risk faktörleri

Kişinin kendinden bağımsız olarak yalnızca içine doğmuş olduğu aile ve aile ile ilgili negatif durumlar dolayısıyla riskli durumlarla karşı karşıya kalması durumudur (Toprak, 2014). Ailesel risk faktörü olarak nitelendireceğimiz bu faktörleri şöyle sıralayabiliriz: Aile içi sorunlar, annenin yaşamış olduğu psikolojik problemler, komşular ile olan ilişkilerde güvenlik endişesi, ailenin yanlış iletişimi, yanlış ana baba tutumları, maddi sorunlar, yas, evde yaşayan kişilerin fazlalığı, düşük gelir, madde kullanımı (Tümlü,2012).

2.3.3. Çevresel Risk Faktörleri

Bireyi risk açısından etkileyen etmenler bazen ne kişisel ne de aile etkisiyle olmaktadır. İçinde yaşam sürdürülen çevre de bireylerin negatif olaylar yaşamaları konusundaki riski artırabilmektedir (Toprak,2014). Örnek olarak suç işleme oranının fazla olduğu yerlerde yaşam sürdürme, okuma oranının düşük olduğu bölgelerde yaşama, politik kaos ve şiddetin bulunduğu toplumlar düşük maddi gelir, suistimaller, negatif akran ilişkileri, ev eksikliği, toplumsal şiddet (Terzi, 2008, Tümlü, 2012).

2.4. Psikolojik Sağlık ve Koruyucu Faktörler

Bireyin üzerine etki eden risk faktörlerinin oluşturmuş olduğu negatif etkilerin neticelerinden kurtulmaya yarayan faktörler koruyucu faktörlerdir (Tümlü, 2012). Kararımak (2006), koruyucu faktörleri, risk ortaya koyan faktörler neticesinde meydana gelebilecek deneyimlere karşı negatif sonuçları azaltıcı, yapıcı geri dönüt ve uyum sağlamayı kolaylaştırıcı etkenler olarak açıklamıştır.

Koruyucu faktörler kişinin çevresinde oluşması muhtemel negatif durum ve davranışların olmasını önlemeye çalışırken bir taraftan da bireyi etkisi altına almış olan olumsuzlukların da etkilerini azaltıp iyi olma durumunun devamını amaçlar (Korkut, 2007). Psikolojik sağlık olgusu içerisinde riskin azaltılması veya tamamen yok edilmesi konusunda koruyucu faktörler oldukça önemli bir yer tutar (Akyıldırım, 2017).

2.4.1. Bireysel Koruyucu Faktörler

Bireysel koruyucu faktörler kişilerin yaşadığı risk durumlarının etkisini minimuma indiren faktörler olarak tanımlanmaktadır. Pozitif davranış örüntüleri, kendinin farkında olan, geleceği ön planda tutan, sorunlarıyla başa çıkabilme konusunda kabiliyetli, psikolojik ve fiziksel olarak sağlıklı, zeka seviyesi olarak belirli bir çıtanın üzerinde oluş, aile bünyesindeki bireylerin önceki nesillerden süregelen bir hastalığı bulunmaması, dış çevre tarafından kabiliyetli görülme, akademik seviye açısından belirli bir başarının yakalanmış olması, iyi olma hali,

alçak gönüllü ve yumuşak başlı olma amaçları doğrultusunda çalışan, genel sağlık, yaş, cinsiyet gibi başlıklar koruyucu faktör kapsamındadır (Eminağaoğlu, 2006).

2.4.2. Ailesel Koruyucu Faktörler

Bireyin psikolojik sağlamlık düzeyi üzerinde aile bünyesindeki üyelerin özellikleri ve nasıl yaşadıkları koruyucu faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyin aile içinde bulunduğu sıcak ve destekleyici tavır, ebeveynlerin rollerini etkin şekilde yerine getirmeleri, aile içi duygusal bağların mümkün olduğunca fazla olması, bireyden beklenenlerin gerçekçi olması, ekonomik olarak yeterli gelir kaynağı, yakın dış çevrenin yaşanabilirliği, rol model olarak alınabilecek doğru kişilerin varlığı gibi etkenler ailesel koruyucu faktörler içerisine girer (Kararımak, 2006). Ayrıca annenin çocuklarıyla olan ilişkisi, onlara sağladığı güven, gelecek açısından onlara hazırlanan ortam ve pozitif beklentiler ve eğitilmiş ebeveynlere sahip olma ailesel koruyucu faktörler arasına girer (Gizir, 2007).

2.4.3.Çevresel Koruyucu Faktörler

Bireyin karşılaşması muhtemel risk durumlarının üzerinde bırakacağı etkinin en aza indirgenmesinde çevresel risk faktörleri de önemli yer tutar.

Güvenli bir toplum içerisinde yaşam sürmek, ekonomik olarak elverişli bir yaşam sürmek, yakın çevredeki komşuluk ilişkilerinin kalitesi, ideal fırsat ve imkanlara ulaşılabilirlik, öğrenim görülen okulda edinilen pozitif ilişkiler ve bu okulların seviye ve imkan olarak üst düzeyde olması çevresel koruyucu faktörler içerisinde yer alır (Eminağaoğlu, 2006). Yetişkin bireylerle pozitif ilişkilerde bulunabilmek, kendi akranlarından olabildiğince destek görmek ve sportif aktivitelerde bulunmak da çevresel koruyucu faktörlere örnek olarak gösterilebilir (Şahin, Yetim ve Çelik, 2012).

2.4.4.Olumlu Sonuçlar

Kişilerde oluşan risk unsurları ve bu unsurları ortadan kaldırmak amaçlı önleyici ve etkisini azaltıcı etkenler değişkenlik gösterebilir ve kişiye özgülük taşıyabilir. Psikolojik sağlamlık adı altında yapılan çalışmalar incelendiğine de

yalnızca riske odaklanılmamış bunun yanında pozitif sonuçlarının da incelenmesi gerektiğinin üzerine vurgu yapılmıştır.

Psikolojik sağamlık araştırmalarındaki olumlu sonuçları şöyle sıralayabiliriz:

- *Okula devam süresi,
- *Arkadaş çevresinde kabul görme,
- *Sportif aktivitelerde bulunma,
- *Psikolojik sağlık ve mutluluk,
- *Suça eğilimden kaçınma,
- *Sosyal sorumluluk projelerinde yer alma,
- *Kurallara uyum gösterme,
- *Ders dışı aktivitelere aktif ve etkin katılım (Gürgan, 2006).

2.5. Psikolojik Sağamlıkla İlgili Modeller

2.5.1. Bernard Modeli

Gençlerin psikolojik olarak sağlıklı şekilde yetişip yaşamlarını bu şekilde devam ettirmeleri için aile ön plandadır. Gelişim sürecinde, aile olabildiğince destekleyici ve yakın davranışlar sergilemelidir. Psikolojik olarak sağlam bireyler yetiştirmenin yolu çocukları en fazla zaman geçirdiği ve etkilendiği temalara yöneltmektir. Bunlar da ev, okul ve bireyin bulunduğu toplumdur. Dikkat çekilen bu üç değişken içerisinde çocuklara ilgili şekilde yaklaşmak, onlara destek olunduğunu hissettirmek, belirli noktalarda onların katılımını sağlayabilmek ve son olarak da gerçeği aynı zamanda da yüksek hedefler belirleyip gerçeğleştirmelerine yardımcı olmak gerekmektedir(Bernard, 1991; akt. Gürgan, 2006)

Bernard'ın en çok dikkat çektiği nokta çocukların gelişmesi ve başarılı olma noktasında gerekli etkiyi ve gücü elinde bulunduran ebeveynlerdir. Bireyler içine doğdukları toplumu, ailelerini ve yaşam standartlarını seçemezler ve bu konuda tamamıyla ailenin ona sunduğu ve oluşturduğu standartlara uymak zorunda kalırlar.

Ancak tüm şartların negatif ve olumsuz olduğu durumlarda dahi ailenin çocuğa karşı tutumu bireyin bu olumsuzluklardan sıyrılmasını sağlayacaktır(Thomsen, 2002; akt. Gürgan, 2006).

2.5.2. Kobasa'nın Arabuluculuk Modeli

Kobasa (1979) psikolojik sağlamlığı bireylerin yaşamış olduğu kriz ve risk durumları karşısında negatif bir pozisyona düşmeden durumu bir fırsat olarak görüp bu sorunu lehine çevirmek için gerçekleştirdiği çaba olarak açıklamıştır. Yaşanmış ve yaşanılabilecek negatif olaylar karşısında bu durumla baş etme stratejileri üretip sorunu çözmek yerine kaçmanın yanlış olacağı bunun yerine sorunu çözmek için çözüm ve yardım aranarak sorunun çözülerek pozitif bir yaşantı haline dönüştürülebilecektir. Psikolojik olarak sağlam bireyler yaşanacak olaylarda kontrolü kendi eline alarak ve kontrol durumunu devam ettirebileceğine inanır bu şekilde yaşam örüntüleri içindeki olayları bizzat takip ederek gelişim ve değişim sağlayabilir (Gürgan, 2006).

2.5.3 Henderson ve Milstein'in Psikolojik Sağlamlık Çemberi

Henderson ve Milstein (1996), altı çemberden oluşan psikolojik sağlamlık çemberi modelleri içerisinde açıkladıkları psikolojik sağlamlığın süreç içerisinde değişkenlik gösterdiği yani azalıp artabildiği aynı zamanda da kişilere göre değişkenlik gösterebildiğidir. Bu öğeler ilgi ve destek yüksek beklentiler, katılım fırsatları, sosyal bağların artırılması, açık sınır ve beklentiler ve yaşam becerileridir. Bu öğelerin üzerinde çalışılıp geliştirilerek risk faktörleri en aza indirgenip psikolojik sağlamlığı geliştiren çevreler oluşturulabilir (Gürgan, 2006).

2.4.4. Kumpfer'in Psikolojik Sağlamlığı Çatısı Modeli

Bu modelde psikolojik sağlamlığın geliştirilmesin temel olarak bir amaç sahibi olarak bu amaç yoluyla kişinin hayatına bir anlam katarak olabileceğinden bahsedilmiştir. Bilişsel yeniden yapılandırma yöntemi ile stresörlerin bireyde bıraktığı intiba değiştirilebilir, yeniden tanımlama yoluna gidilebilir. Çocukların karşısına daha önce karşılaşmadıkları ve akıllarından geçmeyen yollar sunularak

çevreyi yeniden oluşturma ve değiştirme yoluna gidilebilir (Kumpfer ve Summerhays, 2006).

2.4.4. Masten'in Risk ve Psikolojik Sağlık Modeli

Masten bu modelinde yıllar içerisinde değişim ve gelişim gösteren bireylerin maruz kaldıkları risk yaratan olaylar karşısında ebeveynlerinin rolünü ele almış ve incelemiştir. Anne babaların çocuklarına karşı gösterdikleri ebeveyn rolünün çocukların karşı karşıya kaldıkları risklerin azaltılmasında, bu risklerin ortadan kaldırılmasında veya çocuklarda meydana gelen negatif etkilerin ortadan kaldırılması konusunda oldukça önem arz ettiği görülmektedir. Hayatı boyunca çocuklarının yanında destekleyici ve pozitif algılar oluşturan ebeveynlerin bireylerin psikolojik sağlıklarını doğrudan etkilediği görülmektedir (Masten, 2001).

2.6. Psikolojik Olarak Sağlam Olan Bireylerin Özellikleri

Psikolojik sağlık ile ilgili yapılan incelemeler ışığında belirli çalışmalar neticesinde psikolojik sağlığı yüksek olan bireyler hakkında bazı veriler elde edilmiştir ancak bu yöndeki çalışmalara halen devam edilmektedir (Gürkan, 2006).

Psikolojik sağlık düzeyi yüksek olan bireyleri ele aldığımızda öncelikle kendilerinde risk durumları ortaya çıkaracak kriz olarak görmektense bu durumu fırsata çevirmeyi yeğlediklerini, bunun yanında da bu tip risk durumlarında odağını kaybetmekten çok yaptığı işe daha fazla odaklanan ve dikkatini daha fazla veren yaşamış oldukları veya olacakları kaygıyı da minimumda tuttuklarını görebiliriz (Şahin, 1994). Ayrıca psikolojik sağlık düzeyi yüksek olan bireyleri zeka seviyesi yüksek, suça eğilim gösteren akran gruplarından uzak duran kişiler olarak tanımlanmıştır (Gürkan, 2006).

Psikolojik sağlık düzeyleri yüksek olan bireylerin özellikleri şu şekilde sıralanmıştır:

- Duygusal problemlerin veya problemlerin belirtilerinin en az düzeyde olması,
- Kişinin gelişim ödevlerini başarıyla gerçekleştirebilmesi,
- Sosyal ilişkilerin pozitif olması,
- Suça eğilimden kaçınılması,

- Mutluluk ve yaşanan hayattan memnun olunması,
- Bulunulan etnik grup veya toplumdaki memnun olunması,
- Aile ve yakın çevreden görülen destek,
- Akademik seviye olarak üst düzeyde bulunulması (Tümlü ve Recepoğlu, 2013).

Mutluluk bireylerin dünyaya geldikleri andan itibaren ihtiyaç duydukları fizyolojik gereksinimlerinden birisidir, fizyolojik gereksinimlerini karşılayıp kişisel doyumunu sağlayan bireyler psikolojik olarak da daha rahat ve mutlu olacak kendisini sıkıntıya düşürecek durumlardan uzak durarak psikolojik olarak daha sağlam bir konumda yer alacaklardır.

Bireylerin duyguları ile psikolojik sağlıkları arasında da önemli bir bağlantı bulunmaktadır. Bireyler yaşadıkları kriz durumları neticesinde duygu durum bozuklukları yaşayabilmekte ve kaygı oluşturacak etkiler bırakabilmektedir. Uzun süre yaşanan kaygı hali bireylerde kalıcı etkiler ve sağlık sorunları yaratabilmektedir. Psikolojik olarak sağlam bireyler daha az negatif duygular hissedebileceklerinden sağlık açısından daha pozitif bir yaşam sürebilirler.

Psikolojik olarak sağlam bireylerin özelliklerinden birisi de sosyal çevreye sahip olmasıdır. Sosyal çevreye sahip olan bireyler bir topluluk içinde var olabilmiş ve kabul görmüştür, bu kabul görme sonucunda sorunlarını çözmeye ona destek ve yardımcı olabilecek bir çevresi bulunmakta ve psikolojik olarak olumlu etkiye neden olabilmektedir. Bireyler sorun yaşadıkları zaman aralıklarında kendilerini sosyal çevrelerinden soyutlamaya çalışabilmektedir bu durum bireye oldukça negatif etki yaratan bir süreç olmaktadır. Bireylerin sosyal çevreye sahip olması ve bunu sürdürmesi bireylerin psikolojik sağlıkları açısından pozitif bir etkidir.

2.7.Psikolojik Sağlıkla İlgili Yapılan Çalışmalar

Terzi, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesinde gerçekleştirmiş olduğu psikolojik sağlık araştırmasının neticesinde psikolojik dayanıklılığın bilişsel düzeyde anlamlandırma ve başa çıkma sayesinde iyi olmaya doğrudan olmasa da etki ettiği saptamıştır (Terzi, 2005).

Eminağaoğlu, gerçekleştirdiği çalışmada evsiz ve sokakta yaşayan çocukların zorlu koşullarda yaşamlarını sürdürmesi ve bu koşullar karşısındaki dayanıklılıkları incelediği araştırmasında 27 tane çalışıp para kazanma eğiliminde olan 27 tane de evsiz çocuğa Rorschach Testi uygulamış ve çalışmanın sonucunda evsiz çocukların çalışan çocuklara nazaran daha işbirliğine yatkın olduklarını tespit etmiştir (Eminağaoğlu, 2006).

Kararımak ve Çetinkaya psikolojik sağlamlığın benlik saygısı, olumlu duygular ve denetim odağı ile ilişkisi üzerine incelemeler yaparak aralarında bir etki olduğuna karar kılmış ayrıca hem olumlu hem olumsuz hadiselerin psikolojik sağlamlığı etkilediğini dile getirmiştir (Kararımak ve Çetinkaya, 2011).

Bolat, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesinde okuyan 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencisi, 479 kişiden oluşan grubun psikolojik sağlamlıkları ile öz-anlayışları arasındaki ilişki üzerine gerçekleştirdiği çalışma sonucunda öz anlayış puanlarıyla liderlik , araştırmacılık, güçlü olma, girişkenlik, iyimserlik arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu ancak cinsiyet ve sınıf değişkeni bakımında anlamlı bir değişkenlik gözlemlenmediği sonucuna ulaşmıştır (Bolat, 2013).

2011-2012 Eğitim Öğretim Yılında Özer tarafından yapılan ve toplam 766 üniversite öğrencisinin katılımıyla oluşan psikolojik sağlamlık ve duygusal zekanın alt boyutları arasındaki ilişki üzerine yapılan araştırmada pozitif yönde anlamlı düzeyde bir ilişki saptanmıştır (Özer, 2013).

Coşkun, Garipağaoğlu ve Tosun, Yılmazlık Ölçeği ve Problem Çözme Envanteri uyguladığı 325 üniversite öğrencinin katıldığı incelemesinde psikolojik sağlamlık seviyesi ile problem çözme becerisi arasındaki ilişkiyi ölçmeyi amaçlamış ve yalnızca problem çözme becerisi ile psikolojik sağlamlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlamıştır (Coşkun, Garipağaoğlu ve Tosun 2014).

Erarslan 2014 yılında gerçekleştirdiği çalışmasında 610 üniversite öğrencisiyle çalışmış benlik saygısının psikolojik sağlamlığın depresif belirtilerle ilişkisinde etkin rol oynadığı olumlu dünya algısının ve umut ile ilişkisinde de kısmen rol oynadığı ortaya konmuştur (Erarslan, 2014).

Sağlamlık çalışmaları yaşamlarının ilk dönemlerinde travma yaratıcı olaylar yaşayan çocuklar üzerine odaklanılarak başlamıştır. İlk araştırmalar felaket durumları yaşamlarına rağmen psikolojik ve fiziksel olarak gelişimlerini iyi geçirmiş bireyler üzerinden tanımlanmıştır (Erarşlan, 2014).

Michael Rutter ekonominin kötü olduğu ailelerin, çok fazla ferdin bulunduğu ailelerin, içinde suça yatkınlık olan ailelerin, anne psikolojisinin kötü olduğu ailelerin ayrıca bazı nedenlerden devlet korumasına verilen çocukların eğitimsel, psikolojik ve fiziksel sorunları üzerine 1964'ten itibaren başladığı çalışmalar yürütmüştür (Akt: Erarşlan, 2014). Rutter tek bir stres unsurunun çocukları çok da fazla etkilemediğini ancak unsurların artması durumunda etkinin de doğru orantılı olarak arttığını ve bu stres unsurlarını azaltmak veya tamamen sona erdirmeyi başarma durumunda ise olumlu sonuçların gözle görülür düzeyde artacağını belirtmiştir (Akt: Erarşlan, 2014).

Li ve arkadaşları (2012) Wenchuan'da meydana gelen doğal afet sonucunda afete maruz kalan yetişkinler üzerinde yapılan çalışmada psikolojik sağlam yetişkinlerin yaşanan duruma bir şekilde uyum sağladıkları saptamışlar, ayrıca kazanılan gelir hariç cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi gibi unsurların psikolojik sağlamlığı etkilediğini açıklamışlardır (Erarşlan, 2014).

Lee ve arkadaşlarının (2013) yaptıkları meta-analiz çalışmasında psikolojik sağlamlığın etkileşimde olduğu değişkenler üzerinde durulmuş ve sağlamlık düzeyine en az demografik unsurların daha sonra risk unsurlarının en fazla ise koruyucu unsurların etkilediği belirtilmiştir (Erarşlan, 2014).

Werner (1971) araştırmasına katılan bireyleri doğumlarından 32 yaşlarına kadar izlediği 600 çocuktan yaklaşık olarak 200'ünün deneyimledikleri ilk bebeklikte yaşanan sorunlar, statü ve aile içerisindeki problemler nedeniyle birçok risk saptamıştır. Maddi güçlük içerisinde büyüyen yaşamları içerisinde yüksek risk oranına sahip bebeklerin 40 yıllık yaşamları içerisindeki gelişimleri şu anki psikolojik sağlamlık çalışmalarının temelini oluşturmaktadır (Alvord and Grados, 2005. akt. Erarşlan, 2014).

Toprak tarafından lise öğrencileri odaklı gerçekleştirilen incelemede kadınların psikolojik sağlamlıklarının karşı cinse göre yüksek olduğu ve psikolojik sağlamlık ve mutluluk, yaşam doyumu arasında da anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Toprak, 2014).

Akyıldırım gerçekleştirdiği çalışmada üniversite öğrenimini devam ettiren öğrencilerde psikolojik sağlamlık, benlik saygısı ve algılanan sosyal destek arasındaki ilintiyi incelemek istemiştir. 148 öğrenciye ulaşılan ve Üsküdar Üniversitesi bünyesinde yapılan çalışma sonucunda anlamlı bir fark elde edilebilmiştir. Ancak yaş ele alındığında psikolojik sağlamlık ölçeği ile algılanan sosyal destek ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı bir orantı tespit edilememiştir (Akyıldırım, 2017).

Finn and Rock'ın (1997)de yaptıkları araştırmada akademik açıdan başarılı, başarısız ile okula devam etmeyen öğrenciler arasındaki ilişkileri açıklamak üzerine yaptıkları incelemede psikolojik sağlamlıklarının yüksek ancak riskli yaşam örüntüleri içerisinde hayatını sürdüren bireylerin aile ortamından bağımsız olarak davranış gösterebildikleri, okula devam eden öğrencilerin ise psikolojik sağlamlıklarının yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Temel, 2017).

Hoşoğlu, Kodaz, Bingöl ve Batık tarafından gerçekleştirilen çalışmada üniversitelerin eğitim fakültesindeki bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin psikolojik sağlamlıkları cinsiyet, aile gelir durumu, anne baba tutumu ve yaşanan yere göre irdelenmiş sonuç olarak cinsiyet ve gelir hususlarında anlamlı farklar ortaya çıktığı ancak diğer konu başlıklarında anlamlı farklar ortaya konulmadığı dile getirilmiştir (Hoşoğlu, Kodaz, Bingöl ve Batık, 2018).

2.8.Başarı ve Akademik Başarı

2.8.1.Başarı Kavramı:

Başarı ve akademik başarı kavramları ilk bakışta birbiriyle ilintili ancak kendine has ve öz anlamları olan iki kavram gibi görünse dahi aslında başarının genel bir terim olduğunu ve akademik başarıyı da bünyesinde barındırdığını görebiliriz. Bu iki terimi kendi içerisinde ele aldığımızda çok sayıda kendine has

tanımla karşı karşıya kalmaktayız. Buna müteakip Güleç ve Alkış 2003 yılında başarıyı okul bünyesinde öğrencilerin sorumlu olduğu alanlardaki seviyesinin ölçülmesi ve belirlenmesi olarak açıklamıştır.

Okulda elde edilen başarıyı göz önünde bulundurursak bunu dış etkenlerden bağımsız düşünmemiz olanaksızdır. Özellikle direkt olarak ailenin etkisi yadsınamaz derecede yüksektir. Ailenin statüsü, maddi olanakları, kültür ve öğrenim düzeyleri, öğrencinin eğitim öğretim hayatına yaptıkları katkı ve sundukları olanaklar doğrudan öğrencinin başarısını etkiler (Kaya, 2009). Öğrenciden kalıcı ve hatırı sayılır bir başarı beklentisi mevcut ise bu durum mutlak suretle ailenin tam desteğini almaktan ve ailenin kendi içinde vermiş ve kazandırmış olduğu yeterlilikler ve okulun verdiği kazanımların birlikte ele alınması ile mümkün olabilir (Kaya,2009).

2.8.2Akademik Başarı Kavramı

Yine başarı kavramında olduğu gibi akademik başarı kavramı üzerinde de birden çok tanımlama mevcuttur: Akademik başarı eğitim kurumundaki amaçlanan hedeflere ulaşma düzeyi olarak tanımlanmıştır (Silah, 2003).Keskin ve Sezgin (2009), akademik başarıyı bireylerin fiziksel ve duyuşsal gelişimi dışındaki gelişim alanları olarak tanımlamıştır.

Akademik başarı öğrencilerin derslerden aldıkları puan ve notların tamamının ortalaması olarak tanımlanabilir (Şevik,2014). Wolman ise başarı tanımını yapar iken başarıma gayesi güdülen hedef doğrultusunda ilerlemeyi tercih etmiştir. Eğitimde başarı, akademik başarı açıklanmak istendiğinde ise tüm eğitim öğretim süreçleri içerisinde başarıyı ölçmeye yönelik yapılan sınavların sonucunu söyleyebiliriz (Özdemir, 2008).

Öğrencilerin akademik başarıları öğrencide oluşturulmak istenilen kazanımların ölçülmesinin yanı sıra eğitim öğretim hayatının sonuçlandırılmasında, eğitim öğretim sürecinin tamamlandıktan sonra iş bulma, akademik kariyerin devamı gibi birçok alanda da işlevselliğini korumaktadır (Silah, 2003).

Akademik başarıyı ele alıp fonksiyonel bir açıklama yapmak istersek bunu bireyin geliştirdiği ve kazandığı özelliklerin yanında karar vericilerin yani

eğitimcilerin verdikleri netice olarak karşımıza çıkan not ve puanlardan bağımsız düşünmek mümkün değildir. Akademik başarı ele alınırken öğrencinin dış etkenlerden bağımsız olarak okulda gördüğü eğitimlerin sonucunda girdiği sınavlar neticesinde gösterdiği performans önemlidir (Kavcar, 2011).

Bireylerin akademik başarı düzeyine ailesi ve yakın çevresinden bağımsız ele alıp düşünmek de mümkün değildir. Akademik açıdan başarılı bireyler kendi alanında ve meslek kulvarında başarılı olacağı ön görülüp bulunduğu toplumun kalkınması noktasında katkı beklenen kişilerdir (Kavcar, 2011). Bireylerin akademik başarı düzeylerini incelerken negatif unsurları da göz ardı etmememiz gerekmektedir. Fiziksel, psikolojik ve bireyin üyesi olduğu toplumla alakalı birçok etken bireyin başarı düzeyini doğrudan etkileyebilen unsurlardır (Kavcar, 2011).

Bilimsel olarak kabul edilen çalışmalar göz önüne alındığında akademik başarı iki yönden incelenmiştir (Üzbe, 2013):

1-)IQ düzeyini test eden ödev ve sınav notları: Bu yöntem ağırlıklı genel not ortalamasını baz alıp kullanmaktadır (Üzbe, 2013).

2-)Algılanan Akademik Başarı: Kişilerin başarı düzeylerine yönelik algılarının ön planda olduğu bir yöntem olmakla birlikte genel olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen ve kullanılmakta olan testler aracılığı ile ölçülür. Ancak buna rağmen birinci ölçme yönteminden bağımsız olarak çok fazla kullanılmamaktadır (Üzbe, 2013).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmaya yapılırken kullanılan yöntem araştırmaya ait model araştırmanın içeriği ve kapsamında kullanılan veri toplama araçları, çalışma grubu ve ortaya çıkan veriler ışığında varılan sonuçlara yer verilmiştir.

3.1.Araştırma Modeli

Bu araştırma özel bir üniversitenin eğitim fakültesi öğrencilerinin psikolojik sağlamlıklarının akademik başarılarıyla olan ilişkisini ölçmek amacıyla betimsel yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiş bir araştırmadır. Araştırma ölçeğe dayalı ve ölçek kapsamındaki sorular ışığında olup cevaplarla değerlendirilecek ve yorumsal bir seçeneğe yer verilmeyecek nicel bir çalışmadır. Ayrıca kişisel bilgi formu aracılığıyla da katılımcılara ait yan bilgiler elde edilmiştir. Betimsel yöntem modellerinden de tarama modeli araştırma bu araştırmada kullanılmıştır. Literatür taramasında yararlanılan betimsel yöntemin ele alındığı araştırmalar olayların, nesnelerin, varlıkların, toplulukların ve çeşitli alanların ne olduğunu inceleyen, değişkenler arasındaki ilişkileri belirleyen araştırmalardır (Büyüköztürk, 2008).

3.2.Çalışma Grubu

2018-2019 eğitim öğretim yılında bir özel üniversitede öğrenimini sürdüren Eğitim Fakültesi öğrencileri araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Örneklemi ise eğitim fakültesi bünyesinde yer alan psikolojik danışmanlık ve rehberlik, okul öncesi öğretmenliği, sınıf öğretmenliği ve özel eğitim öğretmenliği bölümlerinde eğitim gören 3.ve 4. sınıflarında eğitim alan 800 öğrenciden seçkisiz ve tabakalı örneklem seçme yöntemiyle seçilen 260 kişiden oluşmaktadır. Seçkisiz ve tabakalı örneklem seçme yöntemi evrenin içerisinde grupların saptanıp, sayıları göz önünde bulundurularak aynı oranda temsil edilmelerini sağlamayı hedefleyen örnekleme türüdür (Büyüköztürk, 2008).

Tablo 1.
Öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Yaş		
21 yaş	71	27,31
22 yaş	88	33,85
23 yaş	56	21,54
24 yaş	45	17,31
Cinsiyet		
Kadın	133	51,15
Erkek	127	48,85
Bölüm		
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	49	18,85
Okul Öncesi Öğretmenliği	55	21,15
Sınıf Öğretmenliği	42	16,15
Özel Eğitim Öğretmenliği	114	43,85
Sınıf		
3.'ncü sınıf	131	50,38
4.'ncü sınıf	129	49,62
Anne Eğitim Durumu		
İlkokul ve altı	127	48,85
Ortaokul	48	18,46
Lise	53	20,38
Üniversite	32	12,31
Baba Eğitim Durumu		
İlkokul ve altı	76	29,23
Ortaokul	53	20,38
Lise	87	33,46
Üniversite	44	16,92
Kardeş Sayısı		
Kardeşi yok	39	15,00
1-2 kardeş	95	36,54
3-4 kardeş	65	25,00
5 kardeş ve üzeri	61	23,46
Akademik Ortalama		
3,50 ve üzeri	57	21,92
3,00 - 3,49	82	31,54
2,00 - 2,99	93	35,77
2,00 ve altı	28	10,77

Tablo 1'dearaştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin %27,31'inin 21 yaşında, %33,85'inin 22 yaşında, %21,54'ünün 23 yaşında ve %17,31'inin 24 yaşında olduğu, öğrencilerin %51,15'inin kadın, %48,85'inin erkek olduğu, %18,85'inin Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümünde okuduğu, %21,15'inin Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde okuduğu, %16,15'inin Sınıf Öğretmenliği bölümünde okuduğu ve %43,85'inin Özel Eğitim Öğretmenliği bölümünde okuduğu, %50,38'inin 3. sınıfa, %49,62'sinin 4. Sınıfa devam ettiği belirlenmiştir. Katılımcı öğrencilerin %48,85'inin annesinin eğitim düzeyinin ilkokul ve altında, %18,46'sının annesinin ortaokul mezunu, %20,38'inin annesinin lise mezunu, %12,31'inin annesinin üniversite mezunu olduğu, %29,23'ünün baba eğitim düzeyinin ilkokul ve altında, %20,38'inin babasının ortaokul mezunu, %33,46'sının babasının lise mezunu ve %16,92'sinin babasının üniversite mezunu olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %15'inin kardeşinin olmadığı, %36,54'ünün 1-2 kardeşi olduğu, %25'inin 3-4 kardeşi olduğu ve %23,46'sının 5 kardeş ve üzerinde kardeş sahibi olduğu, öğrencilerin %21,92'sinin akademik ortalamasının 3,50 ve üzerinde, %31,54'ünün akademik ortalamasının 3,00-3,49 arasında , %35,77'sinin akademik ortalamasının 2,00-2,99 arasında ve %10,772sinin 2,00 ve altında akademik ortalamaya sahip olduğu tespit edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Süreci

Verilerin toplanması araştırmacının 2018/2019 eğitim öğretim akademik yılı içinde gerekli izinler alındıktan hemen sonra Mart ve Nisan aylarında seçilen örneklem belirleme yöntemine göre belirlenen gruplardan seçilen öğrencilere veri toplama araçlarımız uygulanması yoluyla elde edilmiştir. Yapılan uygulamalar Yakın Doğu Üniversitesi bünyesinden gerçekleştirilmiştir.

3.4. Veri Toplama Araçları

3.4.1. Kişisel Bilgi Formu: Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyet, yaş, devam ettikleri sınıfları, fakülteleri, yaşadıkları bölgeler, anne-baba eğitim durumu ve kardeş

sayıları buldukları dönem itibari ile akademik ortalamaları, araştırmacı tarafından hazırlanacak olan kişisel bilgi formu aracılığıyla elde edilecektir.

3.4.2. Yetişkin Psikolojik Sağlık Ölçeği (YPSÖ)

Çocuk ve Genç Psikolojik Sağlık Ölçeği temel alınarak yetişkin formu oluşturulmuştur (Resilience Research Centre, 2013, akt Arslan, 2015). Ölçek öncelikle Arslan (2015) tarafından Türkçeye çevrilmiş ve Eğitim Bilimleri alanından üç öğretim üyesi tarafından yeniden Türkçeden İngilizceye çevrilmiştir. Son olarak her iki dili etkili bir şekilde kullanabilen alandan diğer bir öğretim üyesi tarafından çeviriler karşılaştırılarak ölçeğe son şekli Ege Eğitim Dergisi 2015 (16) 2: 344-357 Yetişkin Psikolojik Sağlık Ölçeği'nin (YPSÖ) Psikometrik Özellikleri: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 349 verilmiştir. Son olarak ölçeğin dil geçerliği kapsamında ölçme aracının orijinal formu ile Türkçe formu arasındaki korelasyon değeri .82 olarak bulunmuştur. Beşli Likert yapıda olan ölçme aracı “Beni tamamen tanımlıyor (5)” ile “Hiç tanımlamıyor (1)” arasında derecelendirilmektedir. Yüksek puan yüksek psikolojik sağlık düzeyini belirtmektedir(Arslan, 2015).

3.5. Veri Analiz Süreci

Bu araştırmanın verilerinin istatistiksel açıdan analizinde SPSS 25.0 veri analizi yazılımı kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımı frekans analiziyle saptanmış ve “Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği”nde bulunan maddelerden ve toplamından aldıkları puanlara ilişkin tanımlayıcı istatistikler belirtilmiştir.

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması için öncelikle ölçek puanlarının normal dağılıma uyma durumu Kolmogorov-Smirnov testiyle test edilmiş ve normal dağılıma uymadığı belirlenmiştir. Bu sebeple araştırma parametrik olmayan (nonparametrik) testler kullanılmıştır. Öğrencilerin cinsiyetine ve sınıfına göre “Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği”nden aldıkları puanları Mann-Whitney U testiyle test edilmiştir. Öğrencilerin yaşında, bölümüne, ebeveyn eğitim durumuna, kardeş sayısına ve akademik başarısına göre “Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği”nden aldıkları puanların karşılaştırılmasında Kruskal-Wallis H

testi kullanılmıştır. Öğrencilerin “Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği”nde bulunan alt boyutlardan aldıkları puanlar arasındaki ilişki Spearman korelasyon analiziyle incelenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1.Bulgular

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin akademik başarıları, psikolojik sağlamlıkları ve demografik özellikler arasında ilişkiyi ölçen değerlerle elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2.

Öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinde bulunan maddelerden aldıkları puanlar

	\bar{x}	s
1. Çevremdeki insanlar ile işbirliği içersindeyimdir.	3,91	1,01
2. Nitelik veya becerilere sahip olmak ve onları geliştirmek benim için önemlidir.	4,02	0,95
3. Farklı sosyal ortamlarda nasıl davranacağımı bilirim.	4,23	0,93
4. Ailem hayatım boyunca genellikle beni desteklemiştir.	4,33	0,92
5. Ailem benim hakkında birçok şeyi bilir.	3,99	1,00
6. Başladığım faaliyetleri bitirmeye çalışırım.	4,05	0,96
7. Dini inançlar benim içi güç kaynağıdır.	3,62	1,31
8. Sahip olduğum etnik yapıdan gurur duyuyorum.	4,01	1,07
9. Nasıl hissettiğim konusunda ailem/eşim ile konuşurum.	3,85	1,01
10. Bir şeyler istediğim şekilde gitmediğinde, diğer insanlara ve kendime zarar vermeden bu durumu çözebilirim.	3,94	1,04
11. Arkadaşlarım tarafından desteklendiğimi düşünüyorum/hissediyorum.	3,93	1,01
12. Kendimi yaşadığım topluma ait hissediyorum.	3,95	1,08
13. Ailem zor zamanlarımda yanımdadır.	4,32	0,95
14. Arkadaşlarım zor zamanlarımda yanımdadır.	3,97	1,01
15. Çevremde yetişkin olduğumu ve sorumluluk alabileceğimi diğer insanlara gösterebileceğim fırsatlara sahibim.	4,02	0,95
16. Güçlü yönlerimin farkındayım.	4,11	0,93
17. Dini aktivitelere katılırım.	3,32	1,38
18. Ailemle olduğumunda kendimi güvende hissediyorum.	4,27	0,94
19. Hayatımda gelecekte kullanacağım yeteneklerimi geliştireceğim fırsatlara sahibim.	4,01	0,95
20. Yaşadığım toplumun kültürünü ve geleneklerini seviyorum.	3,99	1,03
21. Bu ülkenin vatandaşı olduğum için gurur duyuyorum.	3,94	1,28

Tablo 2’de öğrencilerin “Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği”nde bulunan maddelerden aldıkları puanlar verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin “Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği”nde bulunan “1. Çevremdeki insanlar ile işbirliği içerisindeyim.” maddesinden ortalama $3,91 \pm 1,01$ puan, “2. Nitelik veya becerilere sahip olmak ve onları geliştirmek benim için önemlidir.” maddesinden ortalama $4,02 \pm 0,95$ puan, “3. Farklı sosyal ortamlarda nasıl davranacağımı bilirim.” maddesinden ortalama $4,23 \pm 0,93$ puan, “4. Ailem hayatım boyunca genellikle beni desteklemiştir.” maddesinden ortalama $4,33 \pm 0,92$ puan, “5. Ailem benim hakkımda birçok şeyi bilir.” maddesinden ortalama $3,99 \pm 1$ puan, “6. Başladığım faaliyetleri bitirmeye çalışırım.” maddesinden ortalama $4,05 \pm 0,96$ puan, “7. Dini inançlar benim içi güç kaynağıdır.” maddesinden ortalama $3,62 \pm 1,31$ puan, “8. Sahip olduğum etnik yapıdan gurur duyuyorum.” maddesinden ortalama $4,01 \pm 1,07$ puan, “9. Nasıl hissettiğim konusunda ailem/eşim ile konuşurum.” maddesinden ortalama $3,85 \pm 1,01$ puan, “10. Bir şeyler istediğim şekilde gitmediğinde, diğer insanlara ve kendime zarar vermeden bu durumu çözebilirim.” maddesinden ortalama $3,94 \pm 1,04$ puan, “11. Arkadaşlarım tarafından desteklendiğimi düşünüyorum/hissediyorum.” maddesinden ortalama $3,93 \pm 1,01$ puan, “12. Kendimi yaşadığım topluma ait hissediyorum.” maddesinden ortalama $3,95 \pm 1,08$ puan, “13. Ailem zor zamanlarımda yanımdadır.” maddesinden ortalama $4,32 \pm 0,95$ puan, “14. Arkadaşlarım zor zamanlarımda yanımdadır.” maddesinden ortalama $3,97 \pm 1,01$ puan, “15. Çevremde yetişkin olduğumu ve sorumluluk alabileceğimi diğer insanlara gösterebileceğim fırsatlara sahibim.” maddesinden ortalama $4,02 \pm 0,95$ puan, “16. Güçlü yönlerimin farkındayım.” maddesinden ortalama $4,11 \pm 0,93$ puan, “17. Dini aktivitelere katılırım.” maddesinden ortalama $3,32 \pm 1,38$ puan, “18. Ailemle olduğumda kendimi güvende hissediyorum.” maddesinden ortalama $4,27 \pm 0,94$ puan, “19. Hayatımda gelecekte kullanacağım yeteneklerimi geliştireceğim fırsatlara sahibim.” maddesinden ortalama $4,01 \pm 0,95$ puan, “20. Yaşadığım toplumun kültürünü ve geleneklerini seviyorum.” maddesinden ortalama $3,99 \pm 1,03$ puan, “21. Bu ülkenin vatandaşı olduğum için gurur duyuyorum.” maddesinden ortalama $3,94 \pm 1,28$ puan aldıkları görülmüştür.

Tablo 3.

Öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar

	n	\bar{x}	s	Min	Max
İlişkisel kaynaklar	260	23,81	4,01	7	30
Bireysel kaynaklar	260	20,33	3,59	5	25
Kültürel kaynaklar	260	18,88	4,48	6	25
Ailesel kaynaklar	260	20,77	3,52	6	25
Psikolojik Sağlamlık	260	83,78	12,91	25	105

Tablo 3'te öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar verilmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya dahil olan öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutu olan İlişkisel kaynaklardan ortalama $23,81 \pm 4,01$, minimum 7, maksimum 30 puan, Bireysel kaynaklar alt boyutundan ortalama $20,33 \pm 3,59$ puan, minimum 5, maksimum 25 puan, Kültürel kaynaklar alt boyutundan ortalama $18,88 \pm 4,48$ puan, minimum 6, maksimum 25 puan, Ailesel kaynaklar alt boyutundan ortalama $20,77 \pm 3,52$ minimum 6, maksimum 25 puan, Psikolojik Sağlamlık ölçeği genelinden ortalama $83,78 \pm 12,91$ puan, minimum 25, maksimum 105 puan aldıkları tespit edilmiştir.

Tablo 4.

Öğrencilerin yaşına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Yaş	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	X ²	p
	21	71	23,83	3,66	24,00	12	30	129,45	0,096	0,992
İlişkisel	22	88	23,78	4,15	24,00	8	30	129,35		
kaynaklar	23	56	23,75	4,41	24,00	7	30	131,68		
	24	45	23,91	3,85	25,00	12	30	132,94		
	21	71	19,94	3,20	20,00	10	25	117,69	4,388	0,222
Bireysel	22	88	20,66	3,52	21,00	6	25	137,89		
kaynaklar	23	56	19,98	3,97	20,00	5	25	125,39		
	24	45	20,73	3,80	21,00	9	25	142,61		
	21	71	18,87	4,57	20,00	6	25	131,27	4,576	0,206
Kültürel	22	88	19,32	4,50	20,00	7	25	138,94		
kaynaklar	23	56	19,14	4,10	20,00	7	25	132,83		
	24	45	17,69	4,72	18,00	6	25	109,89		
	21	71	20,89	3,37	22,00	8	25	133,18	0,279	0,328
Ailesel	22	88	20,76	3,45	21,00	7	25	128,23		
kaynaklar	23	56	20,63	3,69	22,00	6	25	128,43		
	24	45	20,76	3,75	21,00	7	25	133,30		
	21	71	83,54	12,04	85,00	42	100	128,00	0,964	0,955
Psikolojik	22	88	84,52	13,13	85,50	29	105	134,00		
Sağlamlık	23	56	83,50	13,58	85,00	25	103	130,34		
	24	45	83,09	13,29	85,00	40	102	127,80		

Tablo 4'te öğrencilerin yaşına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Kruskal Wallis testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı görülmüştür ($p>0,05$). 24 yaşında olan katılımcıların İlişkisel

kaynaklar ve Bireysel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar, 21 yaşında olan katılımcıların Ailesel kaynaklar alt boyutundan aldıkları puanlar, 22 yaşında olan katılımcıların ise, Kültürel kaynaklar alt boyutundan ve Psikolojik Sağlamlık genelinden almış oldukları puanlar diğer yaşlardaki öğrencilerin puanlarından daha yüksek hesaplanmasına karşın, öğrencilerin yaşlarından kaynaklı puan farkı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 5.

Öğrencilerin cinsiyetine göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	Z	p
İlişkisel kaynaklar	Kadın	133	24,21	4,47	25,00	7	30	140,60	-2,224	0,026*
	Erkek	127	23,39	3,43	24,00	14	30	119,92		
Bireysel kaynaklar	Kadın	133	20,34	4,14	21,00	5	25	135,55	-1,114	0,265
	Erkek	127	20,32	2,92	20,00	11	25	125,22		
Kültürel kaynaklar	Kadın	133	18,79	4,70	20,00	6	25	129,98	-0,114	0,909
	Erkek	127	18,97	4,27	20,00	6	25	131,04		
Ailesel kaynaklar	Kadın	133	21,11	3,74	22,00	6	25	142,29	-2,602	0,009*
	Erkek	127	20,40	3,24	21,00	8	25	118,16		
Psikolojik Sağlık	Kadın	133	84,45	14,54	87,00	25	105	137,85	-1,614	0,106
	Erkek	127	83,09	10,95	84,00	51	103	122,80		

* $p < 0,05$

Tablo 5'te öğrencilerin cinsiyetine göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Mann Whitney U testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya dahil edilen öğrencilerin cinsiyetlerine göre İlişkisel kaynaklar ve Ailesel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Kadın katılımcıların İlişkisel kaynaklar ve Ailesel kaynaklar puanları, erkek katılımcıların puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıların Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutları olan Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Psikolojik sağlık ölçeğinden almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$). Kadın ve erkek katılımcıların söz konusu alt ölçeklerden ve ölçek genelinden aldıkları puanlar benzerdir.

Tablo 6.

Öğrencilerin bölümüne göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Bölüm	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	X²	p
	PDR	49	23,98	3,69	24,00	14	30	132,48	0,611	0,894
İlişkisel kaynaklar	Okul Öncesi Öğr.	55	23,65	5,38	24,00	7	30	135,15		
	Sınıf Öğretmenliği	42	24,14	3,28	24,00	18	30	132,92		
	Özel Eğitim Öğr.	114	23,69	3,64	24,00	14	30	126,52		
	PDR	49	20,61	2,98	21,00	13	25	131,47	0,229	0,973
Bireysel kaynaklar	Okul Öncesi Öğr.	55	19,53	4,98	20,00	5	25	126,47		
	Sınıf Öğretmenliği	42	20,62	3,15	20,50	12	25	133,23		
	Özel Eğitim Öğr.	114	20,49	3,13	21,00	11	25	131,02		
	PDR	49	19,18	3,92	20,00	10	25	131,91	3,262	0,353
Kültürel kaynaklar	Okul Öncesi Öğr.	55	18,60	4,23	19,00	7	25	122,45		
	Sınıf Öğretmenliği	42	19,79	4,48	21,00	6	25	148,38		
	Özel Eğitim Öğr.	114	18,54	4,82	20,00	6	25	127,19		
	PDR	49	20,82	3,15	21,00	12	25	128,76	1,436	0,697
Ailesel kaynaklar	Okul Öncesi Öğr.	55	19,82	4,80	21,00	6	25	120,65		
	Sınıf Öğretmenliği	42	21,14	3,12	21,00	8	25	134,79		
	Özel Eğitim Öğr.	114	21,06	3,01	22,00	11	25	134,43		
	PDR	49	84,59	10,88	85,00	54	105	131,34	0,992	0,803
Psikolojik	Okul Öncesi Öğr.	55	81,60	17,59	85,00	25	105	127,23		
Sağlamlık	Sınıf Öğretmenliği	42	85,69	11,19	88,00	58	103	140,58		
	Özel Eğitim Öğr.	114	83,79	11,59	84,00	51	103	128,00		

Tablo 6’da öğrencilerin bölümüne göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Kruskal Wallis testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya dahil edilen öğrencilerin bölümlerine göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin

İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Ailesel kaynaklar alt boyutlarından ve Psikolojik sağamlık ölçeği genelinden aldıkları puanlar, Kültürel kaynaklar alt ölçeğinden ise PDR bölümünde okumakta olan öğrencilerin almış oldukları puanlar diğer bölümlerde okumakta olan öğrencilerin puanlarından daha yüksek bulunmasına karşın bölümler arasındaki puan farkı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 7.

Öğrencilerin sınıfına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Sınıf	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	Z	p
İlişkisel kaynaklar	3.'ncü sınıf	131	23,56	4,28	24,00	7	30	127,02	-0,754	0,451
Bireysel kaynaklar	4.'ncü sınıf	129	24,06	3,72	24,00	12	30	134,03	-1,110	0,267
Kültürel kaynaklar	3.'ncü sınıf	131	18,68	4,54	19,00	6	25	127,23	-0,710	0,478
Ailesel kaynaklar	4.'ncü sınıf	129	19,08	4,44	20,00	7	25	133,83	-2,051	0,040*
Psikolojik Sağlık	3.'ncü sınıf	131	82,59	13,98	84,00	25	105	124,77	-1,239	0,215
	4.'ncü sınıf	129	85,00	11,65	85,00	40	105	136,32		

* $p < 0,05$

Tablo 7'de öğrencilerin sınıfına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Mann Whitney U testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 7 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin sınıfına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutu olan Ailesel Kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p < 0,05$). 4.'ncü sınıf olan öğrencilerin Ailesel Kaynaklar puanları, 3.'ncü sınıf olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Öğrencilerin sınıflarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar ve Kültürel kaynaklardan almış oldukları puanlar ve ölçek geneli olan Psikolojik sağlık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark yoktur ($p > 0,05$). Sınıflarına bakılmaksızın öğrencilerin söz konusu ölçeklerden aldıkları puanlar benzerdir.

Tablo 8.

Öğrencilerin anne eğitim durumuna göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Anne Eğt.	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	X ²	p
	İlkokul ve altı	127	23,90	4,20	24,00	7	30	134,44	1,952	0,582
İlişkisel kaynaklar	Ortaokul	48	23,13	4,36	23,00	8	30	117,76		
	Lise	53	24,13	3,37	24,00	12	30	134,56		
	Lisans ve üzeri	32	23,97	3,68	23,00	18	30	127,27		
	İlkokul ve altı	127	20,37	3,57	21,00	5	25	131,90	1,284	0,733
Bireysel kaynaklar	Ortaokul	48	19,79	4,21	21,00	6	25	123,47		
	Lise	53	20,72	3,44	21,00	9	25	137,88		
	Lisans ve üzeri	32	20,34	2,88	20,00	14	25	123,28		
	İlkokul ve altı	127	19,22	4,74	20,00	6	25	139,27	4,537	0,209
Kültürel kaynaklar	Ortaokul	48	18,90	3,67	19,00	8	25	124,92		
	Lise	53	18,74	4,40	20,00	7	25	126,99		
	Lisans ve üzeri	32	17,72	4,67	18,00	6	25	109,89		
	İlkokul ve altı	127	20,67	3,70	22,00	6	25	130,44	0,080	0,994
Ailesel kaynaklar	Ortaokul	48	20,69	3,64	21,00	7	25	128,16		
	Lise	53	20,92	3,23	22,00	7	25	131,63		
	Lisans ve üzeri	32	21,00	3,17	21,00	9	25	132,39		
	İlkokul ve altı	127	84,16	13,76	86,00	25	105	136,04	2,543	0,468
Psikolojik	Ortaokul	48	82,50	13,67	83,50	29	104	122,81		
Sağlamlık	Lise	53	84,51	11,97	85,00	40	105	133,26		
	Lisans ve üzeri	32	83,03	9,69	82,50	64	105	115,47		

Tablo 8’de öğrencilerin anne eğitim durumuna göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Kruskal Wallis testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 8 incelendiğinde, araştırmaya dahil edilen öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar

ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı görülmüştür ($p>0,05$). Annesi lise mezunu olan öğrencilerin İlişkisel kaynaklar ve Bireysel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar ve Psikolojik sağlık ölçeği genelinden aldıkları puanlar daha yüksek bulunmuş, annesi ilkokul ve altı eğitim düzeyinde olan öğrencilerin Kültürel kaynaklar puanları, annesi lisans ve üzeri eğitim seviyesindeki öğrencilerin Ailesel Kaynaklar puanları diğer öğrencilerin puanlarından yüksek bulunmuştur. Öğrenciler arasında anne eğitimlerinden kaynaklanan puan farkı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 9.

Öğrencilerin baba eğitim durumuna göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Baba Eğt.	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	X ²	p
	İlkokul ve altı	76	23,84	4,36	24,00	12	30	133,91	2,211	0,530
İlişkisel kaynaklar	Ortaokul	53	23,13	4,82	24,00	7	30	121,04		
	Lise	87	23,85	3,22	24,00	17	30	127,40		
	Lisans ve üzeri	44	24,50	3,71	24,00	12	30	142,14		
	İlkokul ve altı	76	20,61	3,75	21,50	10	25	139,88	2,925	0,403
Bireysel kaynaklar	Ortaokul	53	19,68	4,35	20,00	5	25	121,58		
	Lise	87	20,33	2,92	20,00	12	25	124,28		
	Lisans ve üzeri	44	20,64	3,49	21,00	9	25	137,35		
	İlkokul ve altı	76	18,59	4,91	20,00	6	25	128,39	2,496	0,476
Kültürel kaynaklar	Ortaokul	53	18,75	4,51	20,00	7	25	128,17		
	Lise	87	19,49	4,09	20,00	7	25	139,70		
	Lisans ve üzeri	44	18,30	4,46	18,00	6	25	118,77		
	İlkokul ve altı	76	20,33	3,77	22,00	8	25	123,25	2,668	0,446
Ailesel kaynaklar	Ortaokul	53	20,23	4,24	21,00	6	25	122,36		
	Lise	87	21,31	2,70	22,00	15	25	138,29		
	Lisans ve üzeri	44	21,09	3,47	21,50	7	25	137,42		
	İlkokul ve altı	76	83,37	14,13	85,00	42	105	130,91	0,672	0,880
Psikolojik	Ortaokul	53	81,79	15,33	85,00	25	104	123,21		
Sağlamlık	Lise	87	84,99	10,34	85,00	63	104	133,09		
	Lisans ve üzeri	44	84,52	12,19	86,00	40	105	133,44		

Tablo 9’da öğrencilerin baba eğitim durumuna göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Kruskal Wallis testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 9 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin baba eğitim durumlarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar

ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Baba eğitim durumlarına bakılmaksızın öğrencilerin ölçek genelinden ve ölçeğe ait alt boyutlardan benzer puanlar aldıkları görülmektedir.

Tablo 10.

Öğrencilerin kardeş sayısına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Kardeş Sayısı	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	X ²	p
İlişkisel kaynaklar	Kardeşi yok	39	23,87	4,24	25,00	12	30	134,77	1,345	0,718
	1-2 kardeş	95	24,12	3,49	24,00	16	30	132,33		
	3-4 kardeş	65	23,82	4,73	24,00	7	30	134,26		
	5 kardeş ve üzeri	61	23,30	3,83	24,00	12	30	120,91		
Bireysel kaynaklar	Kardeşi yok	39	20,72	3,50	21,00	9	25	138,47	3,288	0,349
	1-2 kardeş	95	20,37	3,08	20,00	11	25	126,38		
	3-4 kardeş	65	20,45	4,48	21,00	5	25	141,43		
	5 kardeş ve üzeri	61	19,90	3,35	21,00	10	25	120,16		
Kültürel kaynaklar	Kardeşi yok	39	19,46	4,71	21,00	6	25	143,42	1,668	0,644
	1-2 kardeş	95	18,79	4,14	20,00	6	25	126,46		
	3-4 kardeş	65	18,98	4,66	19,00	7	25	132,53		
	5 kardeş ve üzeri	61	18,52	4,74	20,00	8	25	126,36		
Ailesel kaynaklar	Kardeşi yok	39	21,00	3,46	21,00	7	25	136,26	2,331	0,507
	1-2 kardeş	95	21,11	2,61	21,00	15	25	130,16		
	3-4 kardeş	65	20,77	4,19	22,00	6	25	138,20		
	5 kardeş ve üzeri	61	20,08	3,98	21,00	8	25	119,15		
Psikolojik Sağlık	Kardeşi yok	39	85,05	13,20	89,00	40	104	140,46	2,387	0,496
	1-2 kardeş	95	84,38	10,53	85,00	57	105	128,45		
	3-4 kardeş	65	84,02	15,43	86,00	25	105	137,12		
	5 kardeş ve üzeri	61	81,80	13,25	85,00	42	100	120,28		

Tablo 10'da öğrencilerin kardeş sayısına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Kruskal Wallis testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 10 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin kardeş sayılarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). 1-2 kardeşi olan katılımcıların İlişkisel kaynaklar ve Ailesel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar daha yüksek iken, Kardeşi olmayan katılımcıların Bireysel kaynaklar ve Kültürel kaynaklar alt

boyutlarından aldıkları puanlar ve Psikolojik Sağlamlık genel puanları diğer öğrencilerin puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin sahip oldukları kardeş sayılarından kaynaklanan puan farkları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 11.

Öğrencilerin akademik ortalamalarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlarının karşılaştırılması

	Akademik Ort.	n	\bar{x}	s	M	Alt	Üst	SO	X ²	p	Fark
İlişkisel kaynaklar	3,50 ve üzeri	57	24,40	4,24	26,00	12	30	143,39	6,118	0,106	
	3,00 - 3,49	82	24,34	3,51	24,50	16	30	139,11			
	2,00 - 2,99	93	23,06	4,28	23,00	7	30	116,55			
	2,00 ve altı	28	23,54	3,75	24,50	14	29	125,39			
Bireysel kaynaklar	3,50 ve üzeri	57	21,00	3,32	22,00	10	25	146,06	10,923	0,012*	1-4
	3,00 - 3,49	82	21,05	2,92	21,00	11	25	142,18			2-4
	2,00 - 2,99	93	19,75	3,96	20,00	5	25	119,69			
	2,00 ve altı	28	18,79	3,90	20,00	11	24	100,52			
Kültürel kaynaklar	3,50 ve üzeri	57	19,72	4,35	21,00	6	25	145,78	6,163	0,104	
	3,00 - 3,49	82	19,17	4,67	20,00	7	25	137,41			
	2,00 - 2,99	93	18,28	4,29	19,00	6	25	117,69			
	2,00 ve altı	28	18,29	4,71	19,50	9	25	121,70			
Ailesel kaynaklar	3,50 ve üzeri	57	21,35	3,31	22,00	10	25	145,41	8,044	0,045*	1-4
	3,00 - 3,49	82	21,22	3,19	22,00	9	25	140,26			2-4
	2,00 - 2,99	93	20,26	3,80	21,00	6	25	119,04			
	2,00 ve altı	28	19,93	3,62	21,00	8	25	109,61			
Psikolojik Sağlık	3,50 ve üzeri	57	86,47	13,00	89,00	42	105	147,97	9,672	0,022*	1-3
	3,00 - 3,49	82	85,78	11,12	87,50	56	105	140,90			2-3
	2,00 - 2,99	93	81,35	13,65	83,00	25	101	115,82			1-4
	2,00 ve altı	28	80,54	13,50	84,00	51	100	113,23			2-4

* $p < 0,05$

Tablo 11’de öğrencilerin akademik ortalamalarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar Kruskal Wallis testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 11 incelendiğinde, araştırmaya dahil olan öğrencilerin akademik ortalamalarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutu olan Ailesel kaynaklar puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Akademik ortalaması 3,50 ve üzerinde ve 3,00-3,49 arasında olan öğrencilerin Ailesel kaynaklar puanları akademik ortalaması 2,00 ve altında

olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Katılımcı öğrencilerin akademik ortalamalarına göre Psikolojik sağlık ölçeği genelinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Akademik ortalaması 3,50 ve üzerinde ve 3,00-3,49 arasında olan öğrencilerin Psikolojik sağlıktan almış oldukları puanlar akademik ortalaması 2,00-2,99 arasında olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Akademik ortalaması 3,50 ve üzerinde ve 3,00-3,49 arasında olan öğrencilerin Psikolojik sağlık puanları da akademik ortalaması 2,00 ve altında olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin akademik ortalamalarına göre Psikolojik sağlık ölçeği alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar ve Kültürel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$). Akademik ortalamalarına bakılmaksızın katılımcı öğrencilerin İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar ve Kültürel kaynaklar puanlarının benzer olduğu görülmektedir.

Tablo 12.

Öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki korelasyonlar

		İlişkisel kaynaklar	Bireysel kaynaklar	Kültürel kaynaklar	Ailesel kaynaklar	Psikolojik Sağlamlık
İlişkisel kaynaklar	r	1,000				
	p	.				
Bireysel kaynaklar	r	0,669	1,000			
	p	0,000*	.			
Kültürel kaynaklar	r	0,538	0,471	1,000		
	p	0,000*	0,000*	.		
Ailesel kaynaklar	r	0,626	0,556	0,454	1,000	
	p	0,000*	0,000*	0,000*	.	
Psikolojik Sağlamlık	r	0,851	0,804	0,797	0,758	1,000
	p	0,000*	0,000*	0,000*	0,000*	.

Tablo 12’de öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeğinden aldıkları puanlar arasındaki korelasyonlar verilmiştir.

Tablo 12 incelendiğinde, araştırmaya dahil olan öğrencilerin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutları ve ölçek geneli ile alt boyutlardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde, pozitif yönlü ve güçlü korelasyon olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Alt ölçeklerin herhangi birinde meydana gelen puan artışı diğer alt ölçeklerde ve ölçek genelinde de pozitif yönlü artışa neden olmaktadır.

Tablo 13.

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre akademik başarılarının karşılaştırılması

	>3,50		3,0-3,49		2,0-2,99		2,0 >		X ²	p
	n	%	n	%	n	%	n	%		
Yaş										
21 yaş	17	29,82	17	20,73	28	30,11	9	32,14	6,838	0,654
22 yaş	21	36,84	34	41,46	24	25,81	9	32,14		
23 yaş	10	17,54	17	20,73	24	25,81	5	17,86		
24 yaş	9	15,79	14	17,07	17	18,28	5	17,86		
Cinsiyet										
Kadın	35	61,40	47	57,32	41	44,09	10	35,71	8,174	0,043*
Erkek	22	38,60	35	42,68	52	55,91	18	64,29		
Bölüm										
PDR	12	21,05	17	20,73	18	19,35	2	7,14	7,344	0,601
Okul Öncesi Öğretmenliği	13	22,81	14	17,07	24	25,81	4	14,29		
Sınıf Öğretmenliği	8	14,04	13	15,85	14	15,05	7	25,00		
Özel Eğitim Öğretmenliği	24	42,11	38	46,34	37	39,78	15	53,57		
Sınıf										
Üçüncü sınıf	29	50,88	41	50,00	48	51,61	13	46,43	0,242	0,971
Dördüncü sınıf	28	49,12	41	50,00	45	48,39	15	53,57		
Anne Eğitim Durumu										
İlkokul	35	61,40	39	47,56	39	41,94	14	50,00	9,248	0,415
Ortaokul	4	7,02	15	18,29	23	24,73	6	21,43		
Lise	11	19,30	18	21,95	19	20,43	5	17,86		
Üniversite	7	12,28	10	12,20	12	12,90	3	10,71		
Baba Eğitim Durumu										
İlkokul	21	36,84	21	25,61	24	25,81	10	35,71	10,168	0,337
Ortaokul	6	10,53	19	23,17	21	22,58	7	25,00		
Lise	23	40,35	26	31,71	29	31,18	9	32,14		
Üniversite	7	12,28	16	19,51	19	20,43	2	7,14		
Kardeş Sayısı										
Kardeşi yok	14	24,56	4	4,88	12	12,90	9	32,14	23,295	0,006*
1-2 kardeş	21	36,84	38	46,34	28	30,11	8	28,57		
3-4 kardeş	13	22,81	19	23,17	29	31,18	4	14,29		
5 kardeş ve üzeri	9	15,79	21	25,61	24	25,81	7	25,00		

Tablo 13. 'ün devamı.

Tablo 13.'de araştırma kapsamına alınan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine göre akademik başarılarının karşılaştırılması için uygulanan Pearson ki kare analizi sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 13. incelendiğinde öğrencilerin cinsiyetlerine göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Kadın öğrencilerin akademik başarıları erkek öğrencilere göre daha yüksektir.

Öğrencilerin kardeş sayılarına göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmış olup, kardeşi olmayan öğrencilerin akademik başarıları diğer öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0,05$).

Öğrencilerin yaş, sınıf, bölüm, anne-baba eğitim durumuna göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Öğrenmek istediğimiz demografik özellikler içerisinde bulunan bölge aralığının fazla olması ve örneklem sayısı olarak da çok kalabalık bir grupta çalışmadığımızdan ötürü bölge ve diğer etmenler arasındaki bağlantı hususunda herhangi bir sonuca ulaşamamıştır.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

5.1. Tartışma

Bu bölümde araştırma neticesinde elde edilen veriler ile çalışma kapsamında ele alınan alt amaçların literatürdeki benzer örnekler ile karşılaştırılarak tartışılacaktır.

Katılımcı öğrencilerin akademik ortalamalarına göre Psikolojik sağlık ölçeği genelinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu tespit edilmiştir. Akademik ortalaması 3,50 ve üzerinde ve 3,00-3,49 arasında olan öğrencilerin Psikolojik sağlamlıktan almış oldukları puanlar akademik ortalaması 2,00-2,99 arasında olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Akademik ortalaması 3,50 ve üzerinde ve 3,00-3,49 arasında olan öğrencilerin Psikolojik sağlık puanları da akademik ortalaması 2,00 ve altında olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı

Araştırmanın sonucunda çalışmaya katılan öğrencilerin yaşlarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı görülmüştür

Araştırmaya katılan öğrencilerin %51,15'inin kadın, %48,85'inin erkek olduğu saptanmış araştırmaya dahil edilen öğrencilerin cinsiyetlerine göre İlişkisel kaynaklar ve Ailesel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu tespit edilmiş ancak katılımcıların Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutları olan Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Psikolojik sağlık ölçeğinden almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunamadığı kadın ve erkek katılımcıların söz konusu alt ölçeklerden ve ölçek genelinden aldıkları puanlar benzer olduğu görülmüştür.

Gerçekleştirilmiş olan çalışmalar ışığında kadınlardaki psikolojik sağlık düzeyinin erkeklere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır(Kumpfer, 1999). Arslan (2018) gerçekleştirdiği çalışmada kadın ve erkek katılımcılar arasında psikolojik sağlık düzeyi açısından anlamlı bir fark bulamamıştır.

Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı görülmüştür. Yine araştırma sonuçları incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı tespit edilmiştir.

Toprak (2014), tarafından yapılan inceleme neticesinde de anne ve baba eğitim durumları ve psikolojik sağlık düzeyi ile arasında anlamlı bir fark saptanamamıştır. Ergün (2016), yaptığı incelemede psikolojik sağlık düzeyi ile anne eğitim durumu arasında anlamlı bir fark bulamamasına karşın babaları ilköğretim mezunu veya terk ve ortaöğretim mezunu olan bireylerin babaları üniversite düzeyinde eğitim gören bireylere göre anlamlı düzeyde fazla olduğu saptanmıştır.

Çalışmada kardeş sayılarına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı belirlenmiştir. 1-2 kardeşi olan katılımcıların İlişkisel kaynaklar ve Ailesel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar daha yüksek iken, Kardeşi olmayan katılımcıların Bireysel kaynaklar ve Kültürel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar ve Psikolojik Sağlık genel puanları diğer öğrencilerin puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin sahip oldukları kardeş sayılarından kaynaklanan puan farkları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Ergün, (2016) ve Oktan, (2008) tarafında gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda da psikolojik sağlamlık düzeyi ile kardeş sayıları arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Çalışma neticesinde araştırmaya katılan öğrencilerin öğrencilerin bölümlerine göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunamamıştır.

Sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Ailesel kaynaklar alt boyutlarından ve Psikolojik sağlamlık ölçeği genelinden aldıkları puanlar, Kültürel kaynaklar alt ölçeğinden ise PDR bölümünde okumakta olan öğrencilerin almış oldukları puanlar diğer bölümlerde okumakta olan öğrencilerin puanlarından daha yüksek bulunmasına karşın bölümler arasındaki puan farkı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin sınıfına göre Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği alt boyutu olan Ailesel Kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır. 4.'ncü sınıf olan öğrencilerin Ailesel Kaynaklar puanları, 3.'ncü sınıf olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Şahin, (2018) Ergenlerin psikolojik sağlamlık düzeyleri ile hayat amaçları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında sınıf düzeylerinin psikolojik sağlamlık üzerinde etkisi olduğunu tespit etmiştir. Ezer, (2017) Ergenlerde sık kullanılan savunma mekanizmaları psikolojik sağlamlık ve mutluluk düzeyi arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında sınıf düzeyi ile psikolojik sağlamlık arasında anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymuştur.

Farklı sonuçlar ortaya çıktığı görülen psikolojik sağlamlık düzeyi ile sınıf düzeyindeki farkın daha net veriler ortaya koyabilmesi için daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Kadın öğrencilerin akademik başarıları erkek öğrencilere göre daha yüksek akademik başarı düzeyine sahip oldukları saptanmıştır.

Bahar, (2006) gerçekleştirmiş olduğu çalışmada kız öğrencilerin akademik başarı düzeylerinin erkek öğrencilere kıyasla anlamlı düzeyde farklı olduğunu açıklamıştır. Bahar ve Yıldırım, (2017)'de gerçekleştirdikleri ve üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada yine kızların erkeklere daha akademik olarak daha başarılı olduklarını ortaya koymuşlardır. Aba, (2018) yılında yaptığı çalışmada ise cinsiyet ve akademik başarı düzeyi arasında anlamlı bir fark tespit edememiştir.

Öğrencilerin kardeş sayılarına göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmış olup, kardeşi olmayan öğrencilerin akademik başarıları diğer öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Aba(2018) yılında yaptığı çalışmada kardeş sayılarına göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varmıştır.

Farklı sonuçlar ortaya çıktığı görülen psikolojik sağlık düzeyi ile sınıf düzeyindeki farkın daha net veriler ortaya koyabilmesi için daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Öğrencilerin yaş, sınıf, bölüm, anne-baba eğitim durumuna göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir

BÖLÜM VI

SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1.Sonuç

Araştırmamızın amacı Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde öğrenimlerine devam eden Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Özel Eğitim Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliği öğrencilerinin Psikolojik Sağlıkları ile akademik başarıları arasındaki fark incelemektir.

Araştırma tamamlanıp elde edilen veriler neticesinde psikolojik sağlık düzeyi ile akademik başarı arasında pozitif yönde eğilim gösteren bir korelasyon olduğu saptanmıştır. Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin akademik olarak çok başarılı olanlarının kendinden kademe olarak daha az başarılı olan arkadaşlarına göre psikolojik açıdan daha sağlam oldukları gözlemlenmiştir.

Araştırmamızın üç ana alt amacını ele aldığımızda ilk olarak Öğrencilerin psikolojik sağlıklarıyla akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmakta mıdır sorusu karşımıza çıkmaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz üzere psikolojik sağlık düzeyi ile akademik başarı arasında pozitif yönde eğilim gösteren bir korelasyon olduğu saptanmıştır.

İkinci olarak yanı aradığımız soru ise öğrencilerin cinsiyet, yaş, devam ettikleri sınıfları, fakülteleri, yaşadıkları bölgeler, anne-baba eğitim durumu ve kardeş sayıları buldukları dönem itibari ile akademik ortalamaları ile psikolojik sağlıkları arasında anlamlı bir fark var mıdır sorusunun cevabı olarak yaş, bölüm, kardeş sayısı ve baba eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı birer fark bulunmadığı ortaya konmuştur.

Katılımcıları cinsiyetlerine göre ele aldığımızda ise kadın katılımcıların İlişkisel kaynaklar ve Ailesel kaynaklar puanları, erkek katılımcıların puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Katılımcıları sınıfına göre ele aldığımızda ise. 4.'ncü sınıf olan öğrencilerin Ailesel Kaynaklar puanları, 3.'ncü sınıf olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu bilgisi karşımıza çıkmaktadır.

Katılımcıları anne eğitim durumlarına göre ele aldığımızda ise Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği genelinden ve ölçeğin alt boyutları olan İlişkisel kaynaklar, Bireysel kaynaklar, Kültürel kaynaklar ve Ailesel kaynaklardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olmadığı görülmüş ancak annesi lise mezunu olan öğrencilerin İlişkisel kaynaklar ve Bireysel kaynaklar alt boyutlarından aldıkları puanlar ve Psikolojik sağlamlık ölçeği genelinden aldıkları puanlar daha yüksek bulunmuş, annesi ilkököl ve altı eğitim düzeyinde olan öğrencilerin Kültürel kaynaklar puanları, annesi lisans ve üzeri eğitim seviyesindeki öğrencilerin Ailesel Kaynaklar puanları diğer öğrencilerin puanlarından yüksek bulunmuştur.

Alt amaçlarımızdan üçüncüsü ise öğrencilerin cinsiyet, yaş, devam ettikleri sınıfları, fakülteleri, yaşadıkları bölgeler, anne-baba eğitim durumu ve kardeş sayıları buldukları dönem itibari ile akademik ortalamaları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek idi.

Bu bağlamda yaptığımız araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyetlerine göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Kadın öğrencilerin akademik başarıları erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin kardeş sayılarına göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmış olup, kardeşi olmayan öğrencilerin akademik başarıları diğer öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin yaş, sınıf, bölüm, anne-baba eğitim durumuna göre akademik başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir.

6.2. Öneriler

Bu çalışma kapsamında üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlıkları ile akademik başarıları arasındaki ilişki incelenmiş olup ayrıca öğrencilerin cinsiyet, yaş, devam ettikleri sınıfları, fakülteleri, yaşadıkları bölgeler, anne-baba eğitim durumu ve kardeş sayıları buldukları dönem itibari ile akademik ortalamaları ile değişkenlerimiz arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı irdelenmiştir.

Araştırma sonucunda hedeflenen genel amaç ve alt amaçlar doğrultusunda öğretmen adayı eğitim fakültesi öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeylerinin daha da yükseltilmesi amacıyla bireysel rehberlik, grup rehberliği ve çeşitli seminerler düzenlenmeli, pozitif psikoloji göz önünde bulundurularak öğrencilerin daha olumlu ve pozitif yönleri ön plana çıkarılarak onları psikolojik anlamda daha sağlam hale getirebilmelidir. Yapılacak bu çalışmaların neticesinde bireylerde kendini tanıma, analiz etme ve kendini gerçekleştirme adımları ile kendinin farkında olan kişiler olabilirler.

Alanda psikolojik sağlamlık üzerine çalışacak araştırmacıların Masten'in Risk ve Psikolojik Sağlamlık Modeli'nde ele almış olduğu aile ve ebeveynlerin çocuğun gelişimi, risk koşulları altında gösterdiği tepkiler, yaşanan kriz durumları sonucunda ortaya çıkan negatif durumlarda çocukların bu durumdan ne kadar kolay ve az hasarla kurtulabileceği noktasında pozisyonlarının önemini farkına vararak daha fazla ebeveynlerin üzerinde çalışmalar yapılabileceğini ve bu durumun alana katkı sağlayacağını düşünmekteyim.

Yine konu üzerinde araştırma konusunda istekli olan kişiler psikolojik sağlamlığı negatif konu başlıkları ile birlikte ele almaktansa bireyin güçlü olduğu ve pozitif olarak değerlendirebilecekleri konularda ve çevresinden kesinlikle bağımsız olarak göremeyeceğimiz insanları çevresiyle bağlantılı oldukları konu başlıkları altında inceleyebilirler.

Çalışmamız yalnızca eğitim fakültesi bünyesindeki belirli bölümler içerisinde uygulanmış olup üniversite bünyesinde farklı bölüm ve fakültelere de uygulanarak geniş kapsamlı sonuçlar elde edilebilir.

KAYNAKÇA

- Aba, D. (2018). *Öğrencilerin Sınav Kaygıları ile Akademik Başarı Arasındaki Cinsiyet Farklılığı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi, İstanbul.
- Akyıldırım, P. D. (2017). *Üniversite Öğrencilerinde Benlik Saygısı, Algılanan Sosyal Destek ve Psikolojik Sağlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- Arslan, G. (2015). Ergenlerde Psikolojik Sağlık: Bireysel Koruyucu Faktörlerin Rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi* 2015, 5 (44), 73-82.
- Arslan, G. (2015). Yetişkin Psikolojik Sağlık Ölçeği'nin (YPSÖ) Psikometrik Özellikleri: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 2015 2(16) 344-357.
- Arslan, F. (2018). *Din ve Psikoloji Eğitimi Alan Öğrencilerin Psikolojik Sağlık ve Affedicilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Atkinson R.L., Atkinson R.C., Smith E.E., Bem D.J. and Hoeksema S.N. (2010) *Hilgard's Introduction to Psychology. Psikolojiye Giriş*. Çeviren: Alogan Y. , Arkadaş Yayınevi, Ankara.
- Aydın, A. Yılmaz, K. ve Altınkurt, Y. (2013). Eğitim Yönetiminde Pozitif Psikoloji. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 10(1), 1470-1490.
- Bahar, H. H. ve Yıldırım, S. (2017). İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri ile Başarılarının Cinsiyet, Program ve Sınıf Düzeyine Göre İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (38), 14-27.
- Bahar, H.H. (2006). KPSS puanlarının akademik başarı ve cinsiyet açısından değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 31(140).
- Bakırcıoğlu, R. (2012). *Ansiklopedik Eğitim ve Psikoloji Sözlüğü* Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bolat, Z. (2013). *Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Sağlıkları İle Öz Anlayışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Rehberlik ve Psikolojik Danışma Bilim Dalı. Konya.
- Coşkun, Y. D., Garipağaoğlu, Ç. ve Tosun, Ü. (2014). Analysis of The Relationship Between The Resiliency Level And Problem Solving Skills of University Students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 114, 673-680.

- Earvolino-Ramirez, M. (2007, April). Resilience: A Concept Analysis. *Nursing Forum* 42(2),73-8). Blackwell Publishing Inc.
- Eminağaoğlu, N. (2006). *Güç Koşullarda Yaşayan Sokak Çocuklarında Dayanıklılık* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Erarslan, Ö. (2014). *Üniversite Öğrencilerinde Psikolojik Sağlamlık ile Depresif Belirtiler ve Yaşam Memnuniyeti Arasındaki İlişkide Benlik Saygısı, Pozitif Dünya Görüşü ve Umudun Aracı Rolünün İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Ergün, O. (2016). *Ergenlerde Psikolojik Sağlamlık ile Duygusal Zekâ Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ezer, H.Ö. (2017). *Ergenlik Döneminde Yaygın Kullanılan Savunma Mekanizmaları İle Psikolojik Sağlamlık ve Mutluluk Düzeyi Arasındaki İlişki* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çağ Üniversitesi, Mersin.
- Gizir, C. A. (2004). *Akademik Sağlamlılık: Yoksulluk İçindeki Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Katkıda Bulunan Koruyucu Faktörlerin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Gizir, C. A. (2007). *Psikolojik Sağlamlık, Risk Faktörleri, ve Koruyucu Faktörler Üzerine Bir Derleme Çalışması. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*.
- Gizir, C. A. (2016). Psikolojik Sağlamlık Risk Faktörleri ve Koruyucu Faktörler Üzerine Bir Derleme Çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(28).
- Greene, R. R. (2002). *Resilience: Theory and research for social work practice*. Washington, DC: NASW Press. Printed with permission.
- Güleç, S., ve Alkış, S. (2003). *İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinin Derlerdeki Başarı Düzeylerinin Birbiri ile İlişkisi*. İlköğretim Online, 2(2).
- Gürkan, U. (2006). Resilience scale (RS): Scale development, reliability and validity study, *Journal of Faculty of Educational Sciences*, 39(2), 45-74.
- Hefferon, K., and Boniwell, I. (2011). *Positive psychology: Theory, research and applications*. London: McGraw-Hill.
- Hoşoğlu, R., Kodaz, A. F., Bingöl, T. Y. ve Batık, M. V. (2018). Öğretmen Adaylarında Psikolojik Sağlamlık, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(14), 217-239.
- Kararımak, Ö. (2006). Psikolojik Sağlamlık, Risk Faktörleri ve Koruyucu Faktörler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 129-142.

- Kararırmak, Ö.ve Çetinkaya, R. S. (2011). Benlik Saygısının ve Denetim Odağının Psikolojik Sağlık Üzerine Etkisi: Duyguların Aracı Rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(35), 30-41.
- Kararırmak, Ö.ve Siviş, R. (2008). Modernizmden Postmodernizme Geçiş ve Pozitif Psikoloji.,*Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, III(30), 102-115.
- Kavcar. B. (2011). *Duygusal Zeka İle Akademik Başarı Ve Bazı Demografik Değişkenlerin İlişkileri: Bir Devlet Üniversitesi Örneği* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kaya, İ. (2015). *Ergenlerin Çocukluk Dönemi İstismar Yaşantıları İle Davranış Problemleri ve Psikoloji Sağlamlıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesinde Otomatik Düşünceler ve Bilişsel Duygu Düzenleme Stratejilerinin Aracı Rolü* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kaya, N. (2009). *Birlikte öğrenme gruplarında pratik deney ve materyal tasarımları ile biyoteknoloji öğretiminin başarı ve tutum üzerine etkileri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Kirby, L.D. and Fraser, M. W. (1997). Risk and Resilience in Childhood. (Ed: M. Fraser) *Risk and Resilience İn Childhood*. Washington, DC: NASW Press.
- Korkut, F. (2007). *Okul Temelli Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Danışma* Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kuiper, N. A. (2012). Humor' and resiliency: Towards a process model of coping and growth. *Europe's Journal of Psychology*, 3(8), 475-491.
- Kumpfer, K. L. (1999). Factors and Processes Contributing to Resilience: The Resilience Framework. In M. D. Glantz & J.L. Johnson, (Eds), Resilience and Development. *Positive Life Adaptations*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers,
- Kumpfer, K. L. ve Summerhays, J. F. (2006). Resilience in Children. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1094, 151-163.
- Masten A. S. (2001). Ordinary magic: Resilience process in development. *American Psychologist*, 56(3), 227-238.
- Masten, A. S. (1994). Resilience in Individual Development: Successful Adaptation Despite Risk and Adversity. *Educational Resilience in Inner-city America: Challenges and Prospects*.
- Masten, A. S.and Reed, M. J. (2002). Resilience in Development. C. R. Snyder ve S. J. Lopez içinde, *The Handbook of Positive Psychology*. Oxford University Press.
- Morris, C. G. (2002). *Psikolojiyi Anlamak (Psikolojiye Giriş)*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği.

- Murphy, L. B. (1987). *Further Reflections on Resilience*. Guilford Press, New York.
- Oktan, V. (2008). *Üniversite Sınavına Hazırlanan Ergenlerin Psikolojik Sağlıklarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Özdemir, B. (2008). *9. Sınıf Öğrencilerinin Türk Edebiyatı Dersine Yönelik Tutumlarının Türk Edebiyatı Dersi Akademik Başarısına Etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özer, E. (2013). *Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Sağlık Düzeylerinin Duyusal Zeka ve Beş Faktör Kişilik Özellikleri Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya. 3-199.
- Rutter, M. (1990). Psychological Resilience and Protective, (A. S. In J. Rolf, Dü.) *Risk and Protective Factors in The Development of Psychopathology*, 181-214.
- Sameroff, A. (2005). Early Resilience And Its Developmental Consequences. Tremblay RE, Barr RG, Peters Rdev, Eds. *Encyclopedia On Early Childhood Development*, 1-6.
- Seligman, M. E. (2002). *Positive Psychology, Positive Prevention, and Positive Therapy*. Oxford University Press.
- Seligman, M. E. ve Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive Psychology. *American Psychologist*, 5-14.
- Silah, M. (2003). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen çeşitli nedenler arasından süreksiz durumluk kaygısının yeri ve önemi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. 10: 102-115.
- Sipahioğlu, Ö. (2008). *Farklı Risk Gruplarındaki Ergenlerin Psikolojik Sağlıklarının İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Stewart, M., Reid, G., & Mangham, C. (1997). Fostering Children's Resilience. *Journal Of Pediatric Nursing*, 12(1), 21-31.
- Büyüköztürk,Ş. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, PegemA Yayıncılık.Ankara.
- Şahin, H. (2018). *Ergenlerin Psikolojik Sağlık Düzeyleri ve Hayat Amaçları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- Şahin, M.Yetin, A. ve Çelik, A. (2012). Psikolojik Sağlamlığın Gelişiminde Koruyucu Bir Faktör Olarak Spor ve Fiziksel Aktivite. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 373-380.

- Şahin, N. H. : *Stresle Başa çıkma: Olumlu Bir Yaklaşım, Türk Psikologlar Derneği Yayınları*, Ankara. 1994.
- Şevik, Y. (2014). *İlkokul Müdür ve Müdür Yardımcılarının Öğrencinin Akademik Başarısını Etkileyen Faktörlere İlişkin Görüşleri ile Akademik Başarılarına Katkıları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur.
- Temel, A. (2017). *Yetiştirme Yurtlarında Kalan Ergenlerde Ailesiyle Yaşayan Ergenlerde Topluluk Hissi Ve Psikolojik Sağlık* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul.
- Terzi, Ş. (2008). Üniversite öğrencilerinde kendini toparlama gücünün içsel koruyucu faktörlerle ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 297 – 306.
- Terzi, Ş. (2005). *Öznel İyi Olmaya İlişkin Dayanıklılık Modeli* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışma Bilim Dalı, Ankara.
- Toplu, A. (2017). *Şiddete Maruz Kalan Ergen Erkek Öğrencilerin Psikolojik Sağlıkları ile Empati ve Öz Yeterlikleri Arasındaki İlişkinin Demografik Değişkenlerle Birlikte İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çağ Üniversitesi), Mersin.
- Toprak, H. (2014). *Ergenlerde Mutluluk ve Yaşam Doyumunun Yordayıcısı Olarak Psikolojik Sağlık ve Psikolojik İhtiyaç Doyumu* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Tümlü, G. Ü. (2012). *Psikolojik dayanıklılık düzeyleri farklı üniversite öğrencilerinin temas engellerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tümlü, G. Ü. ve Receptoğlu, E. (2013). Üniversite Akademik Personelinin Psikolojik Dayanıklılık ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişki. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 205-213.
- Üzbe. N. (2013). *Başarı Hedef Yönelimi, Benlik Saygısı ve Akademik Başarının Kendini Engellemeyi Yordamadaki Rolü*. Ankara.

EKLER**Ek -1****Kişisel Bilgi Formu:**

Psikolojik sağlamlık negatif durumlar, stres ve kriz durumları ile karşı karşıya kalındığında risk ve koruyucu faktörlerin etkileşimi sonucu, oluşan süreçte bireyin hayatındaki değişimlere uyum göstermesi olarak tanımlanmaktadır. Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlıkları ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde verdiğiniz yanıtlar ve ölçek üçüncül kişi veya kurumlar ile paylaşılmayacak, başka herhangi bir araştırma kapsamında kullanılmayacak ve araştırma bitiminden 1 yıl sonra imha edilecektir. Anketin başındaki yönergeleri okuyup formu doldurduğunuz için şimdiden teşekkür ederim.

Mehmet Uğur BİÇEN

Yakın Doğu Üniversitesi

Psikolojik Danışmanlık ve

Rehberlik Yüksek Lisans Öğrencisi

Danışman

Ayhan ÇAKICI EŞ

Yaşınız:

Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek

Bölümünüz: () Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik

() Okul Öncesi Öğretmenliği

() Sınıf Öğretmenliği

() Özel Eğitim Öğretmenliği

Sınıfınız:

Yaşadığınız Bölge () Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

() Akdeniz Bölgesi

() Ege Bölgesi

() Doğu Anadolu Bölgesi

() Güney Doğu Anadolu Bölgesi

() İç Anadolu Bölgesi

() Karadeniz Bölgesi

() Marmara Bölgesi

Anne Eğitim Durumunuz: () Okur-yazar değil

() İlkokul

() Ortaokul

() Lise

() Üniversite

() Lisansüstü

Baba Eğitim Durumunuz: () Okur-yazar değil

() İlkokul

() Ortaokul

() Lise

() Üniversite

() Lisansüstü

Kardeş Sayısı:

Akademik Ortalama Düzeyiniz: () 3.50 ve üzeri

() 3.00 ve 3.50 arası

() 2.00 ve 3.00 arası

() 2.00 ve altı

Ek 2**Yetişkin Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (YPSÖ-21)**

- 1.Çevremdeki İnsanlar ile iş birliği içerisindeyimdir.
2. Nitelik veya becerilere sahip olmak ve onları geliştirmek benim için önemlidir.
3. Farklı sosyal ortamlarda nasıl davranacağımı bilirim (örneğin, iş, ev veya diğer sosyal ortamlarda)
4. Ailem hayatım boyunca genellikle beni desteklemiştir.
5. Ailem benim hakkımda birçok şeyi bilir (örneğin, arkadaşlarımla kim olduğumu, nelerden hoşlandığımı).

Gökmen Arslan <gkmnarслан@gmail.com>

27.01.2019 (Paz) 14:58

Kime: Mehmet Uğur Biçen (mehmet_...)

W Yetişkin Psikolojik Sağlık Ölçeği.docx

Paylaşım olarak atıyorum. Tümünü çalışmada paylaşamaz ve sonuçlarını benimle paylaşırsan sevinirim

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

01.04.2019

Sayın Mehmet Uğur Biçen

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDU/EB/2019/293 proje numaralı ve "**Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Sağlamlıkları ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**" başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Direnç Kanol

ÖZGEÇMİŞ

Mehmet Uğur BİÇEN, 1994 yılında Aydın'ın Bozdoğan ilçesinin Alamut köyünde dünyaya geldi. İlköğretimi Alamut İlköğretim okulunda bitirdikten sonra ortaokulu Nazilli Atatürk İlköğretim okulunda tamamladı. Lise eğitimini Bozdoğan Anadolu Lisesi'nde üniversite eğitimini ise Girne Amerikan Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümünde tamamladı. Medeni hal olarak bekardır ve herhangi bir iş deneyimi bulunmamaktadır.

Mehmet Uğur Biçen Tez

ORJİNALLİK RAPORU

% 13 BENZERLİK ENDEKSİ	% 9 İNTERNET KAYNAKLARI	% 4 YAYINLAR	% 10 ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ
----------------------------------	--------------------------------------	------------------------	---------------------------------

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	docs.neu.edu.tr İnternet Kaynağı	% 5
2	Submitted to Yasar University Öğrenci Ödevi	% 2
3	readgur.com İnternet Kaynağı	% 1
4	Submitted to Yildirim Beyazıt Universitesi Öğrenci Ödevi	% 1
5	www.openaccess.hacettepe.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 1
6	Submitted to Sakarya University Öğrenci Ödevi	<% 1
7	Submitted to Konya Necmettin Erbakan University Öğrenci Ödevi	<% 1
8	adudspace.adu.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	<% 1